

33e jaargang afl. 3
Najaar 1986

Uitgave van de Stichting De Gildetrom als voortzetting van het tijdschrift „De Gildetrom”
voorheen uitgegeven door de Bond van Schuttersgilden „Het Kwartier van Oirschot”.

Van Dijk

Parochiekerk te Saventhem

S. MARTINUS.

Te Amiens ontmoette Martinus een arme die hem in Jesus' naam om een aalmoes bad. Daar hij, buiten zijn wapenrusting en zijn kleed niets bij had, schonk hij hem een stuk van zijn mantel.

Den volgenden nacht verscheen hem de Zaligmaker bedekt met dit stuk van zijn kleed, en Jesus zeide:

Martinus, die nog maar geloofsleerling is, heeft mij met dit kleed gedekt.

AGENDA 1986

22 nov. Hoofdlidendag Provinciehuis
's-Hertogenbosch

VAN DE REDACTIE

Alle copy voor het volgend
nummer dient voor 1 november 1986
• bij een van de correspondenten
bezorgd te zijn.

VRAGENRUBRIEK

De redactie verklaart zich gaarne bereid
eventuele vragen van de lezers over alles,
wat het gildewezen betreft, te beant-
woorden.

ALGEMEEN

Dr. E. van Autenboer

Op 12 maart 1986 werd bij gelegenheid van de 65e verjaardag van Dr. Eug. van Autenboer in Turnhout door de Raad van Bestuur van de Kon. Geschied- en Oudheidkundige Kring Taxandra aan Dr. van Autenboer een „Liber Amicorum” aangeboden. Een groot aantal eminente auteurs wilden op deze manier hun blijk van waardering aan hem kenbaar maken.

Het Vriendenboek bundelt artikels over regio's en onderwerpen die de interesse van Eugene van Autenboer weergeven. In ruime mate komt daarbij Turnhout, Mechelen, de Kempen, Noord-Brabant, het hertogdom aan bod en worden allerlei disciplines behandeld die de jubilaris zelf interesseren, wetenschappelijk onderzoek, zoals volkskunde, volksdevoties, rederijders, gilden, speelkaarten, kunstgeschiedenis, geschiedenis van de 16e eeuw, enz.

Ook enkele Nederlandse vrienden hebben hun medewerking hieraan gegeven en waren bij de uitreiking van het eerste exemplaar aanwezig.

De redactie hoopt dat Dr. van Autenboer nog vele jaren in een goede gezondheid zijn werkzaamheden, ook voor het gildewezen in het bijzonder, kan beoefenen.

Abr.

Dr. E. v. Autenboer
(foto Herman de Keuleneir)

„DE GILDETROM” driemaandelijks tijdschrift, uitgave van de Stichting „De Gildetrom”, in welke Stichting samenwerken de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, met haar Kringen: Het Kwartier van Oirschot, Peelland, Kempenland, Maasland, Het Land van Cuijk, Baronie en Markiezaat.

Hoofredacteur: Drs. W. H. Th. Knippenberg, Socrateslaan 115, 5216 CT 's-Hertogenbosch, tel. 073-133993.

Redacteuren: voor Noordbr. Federatie: Math. E. M. v. d. Voort, Valklaan 6, 5613 EC Eindhoven, tel. 040-438521

voor Kwartier van Oirschot: J. A. Abrahams, Vrijthof 9, 5081 CA Hilvarenbeek, tel. 04255-2384

voor Peelland: J. Verheijen, Kampstraat 52B, 5712 CN Someren, tel. 04937-3618

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, 5175 AL Loon op Zand, tel. 4166-1516

voor Kempenland: R. Haasse, Wapendragerstraat 40, 5641 GT Eindhoven, tel. 040-811527

voor Land van Cuijk: H. Christiaans, Koperwiekstraat 8, 5451 XN Mill, tel. 08859-3439

voor Baronie en Markiezaat: A. G. Boot, Korte Brugstraat 28, 4871 XS Etten-Leur, tel. 01608-13270

Administratie: P. J. v. d. Hayden, Willibrordstraat 12, 5091 CD Middelbeers.

Betalingen: Rabobank, rekeningno.: 13.45.08.874, t.g.v. Stichting De Gildetrom.
(Girorekening van deze bank: 11.05.085).

Particuliere abonnementen: f 12,- per jaar, franco huis.

Bronvermelding: Artikelen en berichten uit dit tijdschrift mogen worden overgenomen mits „De Gildetrom” wordt vermeld, tenzij bij het artikel of bericht uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Gedrukt bij offsetdrukkerij Harry Bek & Zn B.V. Veghel.

In het hierboven genoemde Vriendenboek voor Dr. E. van Autenboer is ook een artikel opgenomen van de heer Alfons Isings over "Leven en overleven van schuttersgilden in Brabant en Limburg" (blz. 379-392). Hij beschrijft hierin in een kort maar helder overzicht de geschiedenis van de schuttersgilden van de veertiende eeuw tot heden. Isings maakt zich zorgen voor de ontwikkelingen van het gildewezen in de moderne tijd, waarin zoveel oude overgeleverde waarden dreigen te verdwijnen. Om deze te behouden, is bezinning en beleid nodig. Het gaat niet om de uiterlijke vormen, maar om de innerlijke geest van broederschap, dienstbaarheid en trouw. De in 1935 opgerichte Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden heeft ("weliswaar wat laat", zegt Isings) op de Gildecongressen van 1979, 1981 en 1983 zich met deze bezinning bezig gehouden. De oprichting van de Hoge Gilderaad der (Belgische) Kempen (1952) was volgens Isings "zonder twijfel het belangrijkste gildegebeuren na de late middeleeuwen" en leidde met haar statuten tot "grote kwaliteitswinst". Hij betreurt echter, dat De Hoge Gilderaad van (Belgisch) Brabant in haar Statuut van 1982 te weinig van de oude gildegeest heeft weten te beschermen.

Omlangs ontving de redactie een aflevering van "t Gildebroucke. Tijdschrift van de Hoge Gilderaad van Brabant" (2de jrg no 3), waarin tegen deze laatste opmerking van Isings wordt geprotesteerd. Eenheid kan ook bestaan zonder uniformiteit. Verschillende bloemenkleuren kunnen een boekje heel aantrekkelijk maken.

"Groot Gaesbeeker Gilde van Soest"

Hierdoor delen wij u mede dat in verband met het overlijden van onze secretaris, de heer P. G. Hom, op 1 juli j.l. het secretariaat van het Groot Gaesbeeker gilde of St. Aechten Schuttersgilde van Soest vanaf heden wordt gevoerd door:

R. H. M. van Hal
Spinet 47
3766 ZB Soest
tel. 02155-20573 (bij voorkeur tussen 18.00 en 19.00 uur)

Wij hopen dat u deze mutatie in uw administratie wilt doorvoeren en de correspondentie vanaf heden zult richten aan eerdergenoemd adres.

Met Gildegroet,

W. Schimmel
Ouderman

Federatie-Nieuws

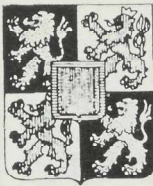
Demonstratie Gezondheidsdienst voor Dieren in Boxtel

Op 15 mei 1986 waren een 40-tal afgevaardigden van vrijwel alle Kringen uit Noord-Brabant aanwezig bij de Gezondheidsdienst voor Dieren in Boxtel.

Door de Gedeputeerde Drs. J. de Geus werd het verbouwde kantoor heropend.

Tevens werd op die dag afscheid genomen van hun directeur Dr. D. Brus.

Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

KRINGONDERSCHIEDINGEN:

Aan onderstaande gildebroeders werd voor hun grote verdiensten de Kringonderscheiding uitgereikt:

H. J. van Oirschot, Hoofdman gilde Sint Joris Oirschot.

A. H. F. M. Heuvelmans van gilde Sint Catharina en Barbara Haaren.

J. v.d. Aker van gilde Sint Catharina en Barbara, Haaren.

Gilde Sint Joris Goirle

Koninklijke onderscheiding.

Op onze "statiedag" van 14 juli was onze oud-hoofdman **Piet Brock** 50 jaar lid van ons gilde. Na de gildemis en Brabantse koffietafel werd een receptie aangeboden aan zijn kinderen en kleinkinderen. Ook familieleden, een afvaardiging van de Goirlese zuster-gilden, Kringbestuur en afgevaardigden van de op doel schietende kruisboog-gilden waren hierbij aanwezig.

Burgemeester A. van den Wildenberg deelde mede dat het H. M. de Koningin heeft behaagd, voor zijn bijzondere verdiensten voor het gilde, wezen de zilveren eremedaille toe te kennen verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

Piet Brock werd op 13 juli 1936 geboren als vijfde zoon van Jan Brock lid van dit Gilde. Hij was deken van 1956 tot 1960 en hoofdman van 1961 tot 1971. Onder zijn leiding werd een vendeliërsgroep tot stand gebracht en in 1978 de oude "caert" vervangen door nieuwe statuten.

Wij hopen dat Piet Brock en zijn vrouw nog lang in goede gezondheid de hem toegekende onderscheiding mag dragen.

L. de Brouwer, hoofdman.

Tilburgse gilden verbroederden

Op zondag 8 juni 1986 werd door de drie Tilburgse gilden de jaarlijkse verbroedering gehouden.

Dit vast punt op de agenda van de gezamenlijke Tilburgse gilden wordt jaarlijks georganiseerd door het gilde dat in het betreffende jaar om de koningstitel schiet.

Daar dit jaar het gilde Sint-Joris op zondag 31

augustus het koningschieten organiseert, werd ook de verbroedering door het Gilde op touw gezet, gebruik makend van de accommodatie van het gilde Sint-Dionysius aan de Rielseweg.

Door een vijftigtal schutters werd telkens in ploegen van drie (van elke gilde één) geschoten met alle drie de wapens (kruisboog, handboog en geweer).

Een extra prijs, een prachtige gouache van de hand van de bekende kunstenaar Jos Zeegers, werd gewonnen door A. de Brouwer.

Het koningskruis werd behaald door de koning van het gilde Sint Sebastiaan, J. van Eekelen.

Verder waren er nog prijzen voor de beste schutter op het eigen wapen. De uitslag hiervan was: F. Claassen (kruisboog), W. v.d. Elzen (handboog) en J. Donders (geweer). De ploegenprijs werd behaald door: A. de Brouwer (Sint Joris), W. v. d. Elzen (Sint Sebastiaan) en H. Wijnands (Sint Dionysius). Dit jaarlijks treffen van de gilden onderstreept de goede gildebroederlijke sfeer tussen de drie Tilburgse gilden.

Hilvarenbeekse Gilden vierden feest!

10 eeuwen feest.

De vier in Hilvarenbeek gevestigde gilden, Sint Joris, Sint Sebastiaan, Sint Catharina en O. L. Vrouw Broederschap Biest-Houtakker hielden op Tweede Pinksterdag 19 mei een onderling gildefeestje bij gelegenheid van dit 10e- eeuwfeest.

Er werden demonstraties gehouden in vendelen, trommen en staandaardrijden en er werd een onderlinge schietwedstrijd gehouden.

Aan ieder deelnemend Gilde werd een prachtig zilveren herinneringsschild beschikbaar gesteld in de vorm van boven vermeld logo.

Sint-Catharinagilde Hilvarenbeek.

Op Tweede Pinksterdag, tijdens de Hilvarenbeekse gildedag heeft het Sint-Catharinagilde voor het eerst sinds eeuwen weer koning geschoten onder veel en feestelijke belangstelling, dit nog bevorderd door het schitterende weer en de vie-

ring van „10-eeuwen Hilvarenbeek”. De eerste koning na de herleving van dit gilde in 1979 is de Heer Henk de Brouwer.

Daags erna op 20 mei werd binnen eigen kring ook koningin geschoten, om vorm te geven aan het historisch recht op volwaardig lidmaatschap van de vrouw in dit gilde.

Mevr. Coby Hendriks schoot zich hierbij tot koningin.

H. de Brouwer
Hilvarenbeek

Uitslag loterij

Liefdadigheidsfestijn Hooge Mierde

Op 22 juni werd in Hooge Mierde de trekking gehouden. Op de volgende loten viel een prijs:

1215 - 1360 - 2196 - 2283 - 2393 - 2445 - 2651 - 2661
3163 - 3231 - 3244 - 3360 - 4225 - 4274 - 4379 - 4948
5167 - 5250 - 5455 - 5497 - 5518 - 5521 - 5548 - 5698
5822 - 5951.

De prijzen kunnen worden afgehaald bij C. Luyten, Haarweg 2, HOOGE MIERDE, Tel. 04259 - 1517.

Durpsfist van de drie Moergestelse Gilden.

Stralend weer was het op Tweede Pinksterdag 's morgens toen om 9 uur het tromgeroffel weerklonk. De drie Moergestelse gilden Sint Catharina, Sint Joris en Sint Sebastiaan en Barbara trekken vanaf de drie invalswegen naar de parochiekerk van Sint Jan den Doper, waar een prachtige gildemis gecelebreerd werd door pastoor H. van den Broek en de gildeheer Dom Jac. van Elderen. Voor deze gelegenheid was een mis gecomponeerd door Hans Scheifers en uitgevoerd door 150 leden van de Moergestelse zangkoren.

Na de plechtige gildemis werd op het Sint-Jansplein de vendelgroet gebracht aan de kerkelijke en wereldlijke Overheden. Door burgemeester J. B. S. ter Veer werd het openingswoord gesproken. Hierin liet hij duidelijk uitkomen dat hij zeer ingenomen was met dit initiatief.

Hoofdman H. Wolfs verzocht vervolgens aan te schuiven aan de oud-Brabantse koffietafel in de openlucht en verzorgd door het Gemeenschapshuis "Den Boogaard". Hieraan namen ongeveer 200 personen deel.

Om 14.00 uur werden door gildebroeders de opgestelde oude volksspelen bemand en kon jong en oud voor f 0,25 per spel zijn vaardigheid beproeven in b.v. pagschieten, knikkertollen, hoefijzer gooien, Javalot, gaaibollen, kegelen, in totaal 18 spelen. Voor de allerkleinsten was er een reuze grabbelton opgesteld, waarbij zij altijd prijs hadden. Vooral de ouders met kleine kinderen waren hierover zeer opgetogen en vonden dit feest fijner dan de kermis.

Verder was op het plein een dansvloer gelegd waarop elk halfuur een dans of vendelgroep optrad. We zagen de gilde-dansgroepen van Sint Sebastiaan uit het Belgische Zandhoven, gilde Sint Joris Reusel, K.V.O. dansgroep Moergestel en de vendelgroep van gilde Sint Catharina en Barbara Haaren.

De organisatie van het "Durpsfist" prees zich gelukkig dat zij deze groepen in Moergestel

mochten ontvangen met hun kleurig en goed verzorgd optreden.

Tentoonstelling.

De in de Burgerzaal van het gemeentehuis ingerichte tentoonstelling trok duizenden bezoekers. Hier waren opgesteld de oude gilde-attributen en oude Moergestelse kerkschatten aangevuld met de persoonlijke verzameling van amateur-verzamelaar Janus van Laarhoven welke bestond uit gevonden oude gebruiksvoorwerpen, zoals werktuigen, vazen, scherven, stenen, molenstenen en de resten van een uit de vorige eeuwen primitief gebouwde waterput. Dit alles was met smaak tentoongesteld met behulp van de heren Jaap Drubbel en Jan Picokrie.

Veel belangstelling was er ook voor de verzameling zaden welke door natuurgids-gildebroeder Gerard Kuipers werd verzorgd en waaraan een prijsvraag was verbonden, met o.a. de zaden: spelt, boekweit; dat er veel geraden werd blijkt uit de uitslag, slechts vijf personen hadden alles goed.

De drie Moergestelse Gilden willen dit feest om de vier jaar herhalen en organiseren in dat jaar, waarin geen koningschieten plaats heeft. Zij kunnen terug zien op een zeer geslaagde dag die op aandringen van de gildeheer Jac. Elderen is georganiseerd en financieel gesteund werd door de Rabobank, Gemeenschapshuis "Den Boogaard" en Gemeentebestuur met medewerking van de zes Moergestelse zangkoren.

G. Hoffmans, schrijver.

Gilde Sint Joris Moergestel

Op 26 april werd de "statiedag" gehouden. Na de traditionele gildemis en koffietafel in het gildehuis "t Draaiboompje" werd een feestvergadering gehouden.

De hoofdman bracht hulde en dank aan de gildebroeder **Wim Moorman** die het feit herdacht dat hij 40 jaren lid was van het gilde, begonnen als gildejongen, daarna als knecht en vervolgens vele jaren standaardrijder. Bovendien heeft hij de laatste 12 jaren het secretariaat voor zijn rekening genomen.

De hoofdman bedankte hem hartelijk voor het vele werk dat hij voor het gilde gedaan heeft. Hij bestempelde hem dat hij uit het goede hout is gesneden. Namens het gilde werd aan Wim Moorman een boetseerwerk aangeboden, voorstellende Sint Joris te paard met de jaartallen: 1946 - 1986.

Burgemeester ter Veer was ook aanwezig en zei dat Wim een gildebroeder is in hart en ziel en spelde hem een zilveren speld op.

Door de afgevaardigden van het Kringbestuur Het Kwartier van Oirschot werd hem de Kringonderscheiding opgespeld.

Ook zijn vrouw Anna werd in de bloemetjes gezet en bedankt voor het vele werk dat zij met haar man achter de schermen verricht. Na deze aanbiedingen werd deze vergadering nog prettig voortgezet.

Gilde Sint Catharina Moergestel.

Ook in 1987 het zilveren Rad van Sinte Catrien.

Het Gilde Sint Catharina heeft wederom besloten door het succes van voorgaande jaren ook in 1987 opnieuw deze wedstrijden te herhalen.

Als data zijn gekozen de zondagen 5 en 12 april 1987.

Gilde Sint Joris Oirschot.

Na 370 jaar weer een Keizer!

Op 26 mei vierde het Sint-Jorisgilde zijn traditionele teerdag. Een heel bijzondere dag, omdat het Koningschieten op het programma stond. En dat niet alleen, de regerend Koning kon bij een overwinning zich Keizer van het Gilde noemen, hetgeen sinds 1616 niet meer was voorgekomen.

De spanning was te snijden.

Maar er stond nog veel meer op het programma. Tijdens het ontbijt ontving beschermheer Drs. GlouDEMANS uit handen van de Hoofdman van het Gilde een wandbord met een geschilderde afbeelding van de standaardrijder van het Gilde. De Heer GlouDEMANS was 25 jaar in functie als beschermheer.

Door zijn medewerking was het onder meer mogelijk in 1973 de standaardrijder als een middeleeuws ridder uit te dossen.

Gildebroeder Henk van Loon werd een zilveren speld aangeboden vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap en zijn vele verdiensten voor het Gilde.

Hierna werd het hoog tijd om achtereenvolgens de standaardrijder, de vaandrig, de koning en de hoofdman uit te halen.

Aangekomen bij hoofdman Harrie van Oirschot viel hem de eer te beurt eens in het zonnetje gezet te worden.

Hij is dit jaar 40 jaar lid van het Gilde, waarvan ruim 20 jaar als hoofdman. De 3 hoofdlieden van de andere Oirschotse gilden zorgden voor de eerste verrassing. Zij boden de jubilaris een prachtig keramiek aan en hoofdman van Zelst onderstreepte de onderlinge vriendschap van de Oirschotse gilden. Uit handen van de vicevoorzitter van de Kring van Schuttersgilden Het Kwartier van Oirschot kreeg de jubilaris het Kringonderscheidingsteken opgespeld.

Burgemeester Sanders kwam met een grootse verrassing. Harrie van Oirschot ontving de eremedaille in zilver van de Orde van Oranje Nassau. Hierna werd het tijd om naar het schietterrein te trekken, waar de talloze belangstellenden zich al hadden verzameld. Na het losschieten van de schutsboom door de kerkelijke, de burgerlijke en de Gilde-overheid kon de strijd losbranden.

Na 3 ronden van 1 schot per schutter bleek dat er 7 gildebroeders waren, die niet gemist hadden, waaronder de voormalige koning Harrie Smits.

Hij hoefde zelfs geen gebruik te maken van het voorrecht van een extra serie van 3 schoten.

De kamp kon beginnen.

Na 6 kampronden bleek **Harrie Smits** te sterk voor de andere 6 schutters en werd keizer van het Gilde. Een verdiende titel, waarvan hij alleen maar had durven dromen.

De bogen moesten voor de tweede keer gespannen worden om uit te maken wie de nieuwe koning van het Gilde zou worden. Door de enorme spanning in de eerste wedstrijd wisten slechts 3 schutters de volle score te halen. Al deze schutters behoorden ook in de eerste wedstrijd tot de kanshebbers.

Hein van Hout wist zich toch het best te concentreren en werd na 3 kampronden de nieuwe koning van het Gilde.

De spanning was gebroken en het feest kon beginnen.

Na de installatie en het uithalen van de nieuwe koning en keizer werd hen door de gastheer van het Gildehuis de erewijn aangeboden.

De gildebroeders en -zusters van Sint Joris kunnen nog lang terugzien op een bijzondere geslaagde dag.

Gilde St. Joris Oirschot

Gilde Sancta Barbara Oirschot heeft keizersstok terug!

Tijdens de jaarlijkse teerdag-vergadering op 7 juni werden de gildebroeders van Sancta Barbara verrast door de komst van de heren Jan en Wim de Jong.

De heren De Jong kwamen de keizersstok van de Gilde terugbrengen, een stok waarvan bijna niemand het bestaan meer kende.

De keizersstok is een houten taps-toelopende stok van wandelstokformaat, aan het ene einde verstevigd door een metalen huls, aan de bovenzijde met een gele ivoren peervormige knop.

Toen een tijd geleden Wim de Jong pijn aan zijn voeten kreeg, adviseerde broer Jan hem met een stok te gaan lopen. "O," zei Wim, die heb ik nog wel een liggen in het werkhuis. Die stak vroeger op de vliering tussen de panlatten."

Bij het zien van de stok herkende Jan deze meteen als de stok die zijn opa tijdens Gilde-optochten meevoerde.

Hun opa, Govertje Vriens, schoot zich in 1913 keizer van de gilde van Sancta Barbara.

Jan kent die stok zo goed omdat hij als kleine jongen altijd naast zijn opa in de optocht meeliep om de vogel, waarop geschoten werd, mee te dragen. Als vergoeding kreeg hij een nougat of een paar centen.

"Vijfenzestig jaar geleden heb ik deze stok nog in mijn handen gehad," vertelt Jan, "Ik herkende hem meteen. Onze Wim niet. Ik zeg: die moette nie weg doen, die is van de guld."

Ook bij de gilde wist niemand meer van het bestaan van een keizersstok.

Toen in de dertiger jaren de gilde van Sancta Barbara insliep, zijn de attributen zoals vaandel, konings- en prijzenzilver en de keizersstok bewaard door gildebroeder Nolleke de Jong, de vader van Jan en Wim.

Ook gedurende de Tweede Wereldoorlog zijn de gildebezittingen bewaard in het ouderlijk huis aan de Lindenlaan.

Toen in 1951 de gilde weer nieuw leven werd inge-

blazen zijn de attributen overgedragen aan de nieuwe gildebroeders.

De keizersstok is toen blijkbaar niet herkend als gilde-attriboot, hoewel hij toch altijd naast de duivenmand met zilver heft gelegen, weet Jan de Jong nog te vertellen.

Jan vertelt ook nog dat de vogel die hij droeg door zijn opa, de keizer, altijd zelf werd gemaakt. De boven- en onderkant waren van gewoon triplex, maar de middelste laag was iets speciaals, "iets met ijzer of lood". dat deel werd altijd gemaakt door Jap Erven. Jan weet nog meer: "Er was ook een geweer. Dat noemden ze "het kanon". Het had een erg brede loop."

Met dit geweer schoot Godefridus Vriens zich in 1913 keizer.

Sancta Barbara was toen nog een gewerengilde.

Dank zij de heren Jan en Wim de Jong en enkele attente gildebroeders is Santa Barbara weer een historisch gildeattribution rijker!

Henk van de Wal,
deken-2e secretaris.

foto: Joep den Otter, Oirschot

In Memoriam.

Gilde Sint Joris Tilburg.

Op 28 juni overleed na een geduldig gedragen ziekbed de gildebroeder **Kees de Bresser** in de leeftijd van 50 jaar.

Hij was een zeer actief lid, ondanks zijn drukke werkzaamheden kon hij zich toch altijd vrij maken voor gilde-activiteiten. Als tamboer was Kees altijd aanwezig om het gilde in optocht te begeleiden.

Het gilde had een speciale plaats in zijn leven.

Zeere vele gildebroeders en zusters en veel vrienden hebben hem met gilde-eer naar zijn rustplaats gebracht.

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte toe om dit grote verlies te dragen.

Gilde Sint Sebastiaan Hoogeloon

Na een ziekte van tien jaar overleed **Harry Hoskens** toch nog onverwacht op 19 juli. Harry was bijna 40 jaar lid van ons gilde. Hij was bij zijn 40-jarig jubileum in gemeentedienst onderscheiden met de Eremedaille in Goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

Op vele manieren was Harry anderen behulpzaam. Zo ook steunde hij ons gilde door zijn inbreng bij het verkrijgen van subsidies bij het Anjerfonds waarvan hij jarenlang de vertegenwoordiger was in Hoogeloon.

Harry werd geboren op 23 juni 1920 in Hoogeloon. Op 24 juli droegen wij hem vergezeld door familie en vele vrienden naar het kerkhof in Hoogeloon om hem daar met gilde-eer te begraven.

Gilde Sint Willibrordus, Casteren.

Op 13 maart overleed te Eindhoven onze gildebroeder **Sjan Castelijns**. Hij was geboren te Casteren op 6 februari 1912. Op 18 maart werd hij met gilde-eer begraven.

Op 19 maart werd met gilde-eer begraven onze gildebroeder **Josephus Willibrordus van Gijssel**. - Sief werd geboren te Diessen op 17 oktober 1895 en overleed te Bladel op 16 maart.

Gilde Sint Sebastiaan Hoogeloon

In de vroege avond van maandag 7 juli bereikte ons het droevig bericht van het onverwacht overlijden van **Frans van der Heyden**.

Frans was met volle inzet en overgave actief in het verenigingsleven. Ruim 25 jaar was hij lid van ons gilde waarvan een aantal jaren als regerend deken. Ook was hij vele jaren lid van de commissie voor standaardruiters in het Kwartier van Oirschot. Na aan het hart lag hem ook de Oudervereniging "het Zorgenkind de Kempen".

Naar menselijke berekening nog veel te jong en veel te vlug kwam zijn levenseinde in zicht.

Frans werd op 24 juli 1928 te Hoogeloon geboren alwaar hij op 10 juli 1986 onder grote belangstelling en met gilde-eer naar zijn laatste rustplaats werd gebracht.

Mogen zij allen rusten in vrede.

Nieuws uit Kempenland

Door hedde de guld

50 jaar bond van Schuttersgilden Kring Kempenland.

Het is een knap stuk werk om 50 jaar geschiedenis te boek te stellen aan de hand van notulen, brieven, krantenberichten, programmaboekjes, agenda's van vergadering, losse notities etc. De eindredacteur drs. W. van Exel en zijn commissieleden verdienen dan ook de hulde van alle gildebroeders uit de kring voor dit inspannende werk.

Een zware taak hadden zij vrijwillig op zich genomen, want in zijn "Verantwoording" schrijft hij uitdrukkelijk de voorkeur te geven aan de vroegste geschiedenis en om ruim aandacht te besteden aan de personen van de Voorzitters en hun ideeën. Zijn wens, geuit in de laatste alinea, dat er sprake mag zijn van voldoening over het rendement van de geïnvesteerde energie zal zeker in vervulling gaan en toenemen naarmate wij ons verder in de tijd van 1935 verwijderen.

Maar het is ook de taak van dit blad en van ons, gildebroeders, het werk van Wim van Exel en de zijnen voort te zetten en ons een helder beeld te vormen van de opvattingen van onze voorzitters!

En daarom nu de vraag: wat bezielde onze 1e voorzitter mr. Eddy de Haes eigenlijk om de Kring Kempenland op te richten? En deze vraag geldt in zijn persoon natuurlijk ook voor de heren Van

Rijckevorsel, Van der Ven, Van Breugel, Paaymans, Raymakers, Van Sasse van Ysselt en vele anderen. Nu nog zijn er velen onder ons die deze tijd zelf beloofd hebben en deze personen goed kenden. Maar ieder jaar zullen er minder schijnwerpers zijn die hun licht op hen kunnen richten.

Het boek geeft in zijn inleiding een voortreffelijk beeld van de emancipatie van Brabant, die toen allerwege opbloeide, door het innemen van een volledige plaats in de Nederlandse samenleving en door een eind te maken aan eeuwenoude minderwaardigheidscomplexen. Dit alles wordt in enkele rake alinea's geschilderd.

In 1936 vindt de eerste Kringgildedag plaats. In het voorwoord van de feestgids schrijft W. van de Ven, pastoor van Luyksgestel en erelid van het St.-Martinusgilde, hoe deze kringdag plaatsvond:

"25 Vaandels zullen neigend getuigen van herwonnen kracht en behouden traditie, door de eeuwen geadeld. In onzen tijd van brullende schijnleuzen en voortwoekerende anarchie, die een beproefden geest, ook van ons Kempenland trachten te winnen, krijgt het Gildenlegioen in zijn verzet weer dieperen zin."

Deze laatste woorden zijn helaas op pag. 17 weggelaten.

De opmerking van herwonnen kracht en behouden traditie wijst duidelijk op de emancipatie van Noord-Brabant.

Maar de zin over "brullende schijnleuzen en voortwoekerende anarchie" doelen m.i. op de dagelijkse stroom van berichten over opkomend Hitlerdom vanuit het Oosten.

Er was een intensieve, goed geplande propaganda, verpakt in zo fraaie leuzen, verleidelijk, over de kracht waarvan wij ons nu nog nauwelijks een goed idee kunnen vormen, omdat wij nu de afschuwelijke resultaten van deze Shoa kennen. Maar toen hielden zijn leuzen toekomst in en boekten zijn plannen fraaie resultaten op sociaal en economisch terrein.

Het waren mannen als Eddy de Haes en zijn medestanders die het corrupte in het nationaal-socialisme onderkenden, en die daarom, mede daarom, de meest karakteristieke krachten van Brabant wilden bundelen. Krachten, die in het verleden zo vaak hun waarde bewezen hadden.

Doordat ook de N.S.B. juist in die jaren wortel schoot en vele zetels won bij Staten- en Kamerverkiezingen, wilden zij daartegen een dam opwerpen.

Zij wilden het Brabants karakter structuur geven! Deze dagen zag ik een gedicht van Anton van Duinkerken dat hij schreef als antwoord op een artikel van Ir. A. Mussert in zijn propagandablad van 6 december 1935.

Enigzins bekort luidt het als volgt:

BALLADE VAN DEN KATHOLIEK

Jawel, mijnheer, ik noem mij katholiek
En twintig eeuwen kunnen 't woord verklaren
Aan u en aan uw opgewonden kliek,
Die blij mag zijn met twintig volle jaren,
Als onze God u toestaat te bedaren
Van 't heilgeschreeuw, geleerd bij de barbaren,
En als uw volksbeweging haar muziek
Toonzetten leert op onze maat der eeuwen.
De Roomsen hebben in de politiek
Iets meer gedaan dan onwelluidend schreeuwen.
Daarom, mijnheer, noem ik mij katholiek.

In Brabant weet men van den geus te spreken
Daar heb ik 't vaderlands gevoel geleerd.
Vouw ik de handen om den Heer te smeken,
Dat Hij 't volk hoede, vrij en ongedeerd
Van staatszucht, tyrannie en van 't verkeerd
Vertrouwen in wie door geweld regeert:
Nooit leerde ik de hand ten hemel steken,
Heil roepend om een nagemaakten Pruis.
Op wat zich heil noemt, heeft mijn Kerk kritiek.
Den waren Heiland kent ze aan 't ware kruis,
Daarom, mijnheer, noem ik mij katholiek!

Prince

Heer Jesus zoet, de Prins der ware Kerk,
Die één is, heilig en apostoliek,
Maakt ons in dienst van Zijnen Vrede sterk.
Daarom, mijnheer, noem ik mij katholiek.

Dit tijdgebonden gedicht, dat geschreven is tussen de oprichting van onze Kring in januari 1935 en zijn eerste Kringgildedag in augustus 1936 werd destijds door alle media overgenomen en verwoordt het Brabantse verzet tegen het nazi-regime, waarmede de Nederlandse Staat toen nog officieel een vriendschappelijke relatie onderhield. De motieven voor oprichting van onze Kring Kempenland en de uitbouw van het Brabantse Gildewezen, kort nadien zijn daarom terug te

voeren en op de emancipatie-gedachte die toen in Brabant opgang deed, en op de visie van Eddy de Haes en zijn medestanders op het nazi-dom. Zij wisten wat ons te wachten stond en hebben daarop energiek gereageerd.

R. B. Keunen
kapitein van de Ridderlijke
Gilde van St. Sebastiaan.

Sint-Catharinagilde tot Blortem en Gestel

Koninklijke onderscheiding.

Op 29 april daags voor koninginnedag is onze jonge deken **Piet Peeters** onderscheiden met de Zilveren ere-medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Deze onderscheiding kreeg hij uitgereikt door de burgemeester van Eindhoven dr. G. Borrie.

Op 30 april koninginnedag werd door ons gilde een vendelhulde gebracht ten huize Peeters.

In zijn toespraak dankte regerend deken Leo Simons Piet voor zijn inzet voor het gilde, speciaal als schietmeester.

Na deze toespraak en vendelhulde was er nog een gezellig samenzijn.

foto: Dr. G. Borrie feliciteert Piet Peeters.

Gildemoeder onderscheiden

Op 22 mei ontving **Mevrouw D. A. W. Blommestijn-Mens**, gildemoeder van het Sint-Catharinagilde Tongelre, de Pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia Et Pontifice voor haar verdiensten in het sociaal-culturele werk.

De versierselen worden haar tijdens een receptie in restaurant 'De Karpendonkse Hoeve' opgespeld door een vertegenwoordiger van het Parochiebestuur.

Foto:
Mevr. Blommestijn.

Nieuwe Koning Gilde Sint Sebastiaan Hoogeloon.

Maandag na de laatste zondag in juni (Hoogeloon kermis) werd er in Hoogeloon zoals elk jaar ook nu weer op de vogel geschoten. Dit jaar was gilde Sint Sebastiaan aan de beurt om koning te schieten. Nadat de hoofdmans en de "oude" koning door de leden thuis opgehaald waren, werd eerst de H. Mis bijgewoond. Na de H. Mis werd het ontbijt genuttigd in het gildehuis onder begeleiding van de harmonie en zuster Gilde Sint Joris trok men naar het gildebos. Onder grote belangstelling werd daar het eerste schot gelost door burgemeester Wouters waarna pastoor Scheepers eveneens raak schoot.

De "echte" kandidaten vchten in een korte strijd om de eer. Bij het 43-ste schot wist **Martien van der Heyden** het laatste stukje vogel al naar beneden te halen.

De nieuwe koning M. v.d. Heijden

Martien is geen onbekende in ons gilde, van 1974 tot 1976 was hij ook al koning. De komende twee jaar mag hij wederom het koningszilver dragen. Wij wensen hem sterkte en inspiratie een waardig koning te zijn. Van zijn vorig koningschap weten we dat hij zijn uiterste best zal doen om de komende twee jaar een voorbeeld te zijn voor alle andere gildebroeders.

Martien, hartelijk gefeliciteerd met je koningschap en gilde Sint Sebastiaan eveneens proficiat met zulk een koning.

Sint-Martinusgilde Tongelre

Op 25 mei was het weer het tweejaarlijkse koningschieten. Naar goed gebruik en traditie begon deze dag met een Eucharistie-viering waarin het erelid pastor Haasen voorging.

Tijdens deze viering werd een nieuw houten beeld van de bedelaar gewijd en bij St. Martinus gezet, dit vanwege het feit dat de bedelaar enkele jaren geleden is gestolen en niet meer tevoorschijn is gekomen.

Na de viering was op het kerkplein voor de kerk de vernieuwing van de eed van trouw en een vendelgroet en als laatste de uitbeelding van St. Martinus en de bedelaar door Jan Schrurs.

Hierna volgde de gebruikelijke rondgang rond het Hofke, waarna allen naar het gildehuis in de Bochten gingen waar een goed verzorgde koffietafel klaar stond.

Tijdens het welkomstwoord door kapitein A. Vereyken bedankte hij de oude koning voor zijn inzet in de afgelopen 2 jaar en hoopte dan ook dat deze zijn titel met verve zou verdedigen, tevens vermeldde hij dat de oud-secretaris A. v.d. Dungen vandaag de titel van eredeken zal ontvangen.

Helaas was hij niet aanwezig omdat hij in het ziekenhuis verblijft, maar later op de dag zal het bestuur naar hem toe gaan om hem daar de versierselen van eredeken om te hangen.

Tijdens de koffietafel zong Moeke Vos een zelf gemaakt lied over het Sint-Martinusgilde waarvoor zij een warm en welgemeend applaus mocht ontvangen.

Na de koffietafel werd de boom gevrijd door Jhr. Dirck Smits van Oyen, waarna de strijd kon beginnen.

Bij het 72e schot van **Berrie Vereggen** schrok de vogel maar bedacht zich nog; Jan v.d. Voort, de volgende schutter, bekeek de vogel heel goed maar te lang want de vogel had zich ondertussen overgegeven en kwam naar beneden zodat Berrie koning werd.

Na de installatie van de nieuwe koning en de vendelhulde voor koning en koningin kon het feest beginnen.

Tegen de avond van deze prachtige dag gingen alle gildebroeders en -zusters voldaan naar huis met in gedachte een dag om nooit te vergeten.

Th. v.d. Dungen
Secretaris.

Nieuwe koning Sint-Jorisgilde Bladel.

Na 143 schoten op de Koningsvogel was de nieuwe koning van het Sint-Jorisgilde bekend. Na een verwoede strijd door 8 schutters gelukte het **Harrie Bayens** in de 13e ronde de gipsen Koningsvogel met het 143ste schot neer te halen.

Het Koningschap is niet nieuw voor Harrie; in 1984

viel hem deze eer ook al te beurt.

Hij toonde zich toen een waardig Koning, zodat het gilde ook nu verzekerd kan zijn van een goede koning.

Jan v.d. Boomen
Deken schrijver.

Eindhovense Catharinagilden in Maaseik

Het leek wel alsof de Eindhovense Catharinagilden kilometerslange worst geofferd hadden bij de zusters Clarissen, zulk schitterend zomerweer was het in Maaseik op zondag 29 juni.

Op deze dag waren de Catharinagilden uit Eindhoven-Stad, -Strijp, -Tongelre, en -Woensel door het Maaseikse V.V.V. uitgenodigd om als onderdeel van de "Catharina Feestweek" een ontmoeting te houden met de gilden van de "Fusie Stad Maaseik": Sint-Annagilde Voorshoven, Sint Catharinagilde Neeroeteren, Sint-Dionysiusgilde Opoeteren, Sint-Sebastiaangilde Dorne.

Wegens verplichtingen elders was het Gestelse Sint-Catharinagilde verhinderd.

Bij aankomst werden de gilden verwelkomd door "Katrientje", een lieflijke vertegenwoordigster van het V.V.V., die in Catharinacostuum min of meer als mascotte fungeerde, zonder hinderlijke commerciële associaties te wekken.

Vanuit de vier toegangspoorten van de oude stad trokken de gilden naar de Catharinakerk waar de H. Mis met Brabants gildeceremonieel werd omlijst.

Met na afloop een korte optocht door de stadskern en een koffietafel in het ontmoetingscentrum werden de ochtendactiviteiten afgesloten.

In de middag werd op het Marktplaats een vendeldemonstratie gegeven, die veel bijval ontlokte aan de toeschouwers die op de beschaduwde terrasjes gezeten het schouwspel gadesloegen.

Het Sint-Catharinagilde Tongelre gaf vervolgens een demonstratie van het koningschieten, waarbij de boom werd gevrijd door Mevrouw Raets, directrice van het Maaseikse V.V.V.

Het was schepen Willy Janssen die tot eigen verbazing het koningsschot loste en zich 'eendagsdemonstratiekoning' van het gilde mocht noemen.

In de hal van het stadhuis was een kleine tentoonstelling van gildezilver ingericht, waarbij enkele gildebroeders waar nodig explicatie gaven.

Tevens konden de deelnemers onder begeleiding van V.V.V.-gidsen een rondleiding door de stad krijgen.

Tijdens de receptie in de Raadszaal werd de wens uitgesproken dat deze bijeenkomst een begin zou zijn van de intensivering van de kontakten tussen "Noord-Zuid".

Namens het gemeentebestuur overhandigde schepen Janssen aan elk der gilde-overheden een prachtige herinneringsoorkonde.

Zelf ontving hij als aandenken aan zijn eendaags-koningschap eveneens een oorkonde.

Karel Vermeeren, als mede-initiatiefnemer en vertegenwoordigend in deze de deelnemende gilden, bood mevrouw Raets en schepen Janssen elk een exemplaar aan van het Kempenlandse jubileumboek 'Daor hedde de Guld'.

Vanuit ons kringbestuur was distriktsraadsheer-centrum Eef Reker (De baas van de Eindhovense gilden, zoals mevrouw Raets het uitdrukte) aanwezig, hetgeen zeer op prijs werd gesteld.

Het was een dag die bij de deelnemers zeker een positieve herinnering heeft achtergelaten.

Jeugdtoernooi in Waalre.

Het oude kerkje in Waalre, op 4 Mei het middelpunt van de jaarlijkse herdenking van droeve gebeurtenissen uit het verleden, fungeerde op 10 mei als decor voor een gildegebeurtenis gericht op de toekomst: het jeugdtoernooi trommen, vendelen en bazuinblazen.

Dit toernooi, het 5e sinds de introductie in 1982 door het Sint-Catharinagilde tot Blortem en Gestel, werd dit jaar georganiseerd door het Willibrordusgilde Waalre.

Uit geheel Kempenland waren de jeugdige deelnemers samengekomen op de gildeweide tegenover het gemeenschapshuis 'Het Klooster' om wedstrijdervaring op te doen voor het naderende seizoen.

Na een kleine optocht en een "massale opmars" werd enthousiast deelgenomen aan de wedstrijden, geruggesteund door een goede organisatie.

De besten konden rond half zes trots hun zilveren prijzenschild in ontvangst nemen.

Opmars met op de achtergrond "Het Klooster".

Nieuws uit Maasland

BOEK: "GILDEN MAASLAND 1935 - 1985".

Het boek van de Kring Maasland i.v.m. het 50 jaar bestaan van de Kring is nog voorradig.

Wij doen een **dringend** beroep op de gildebroeders van de KRING en op de bestuurders van de gilden om het boek te verkopen. Mogelijk kan het dienen voor een cadeau aan een relatie of familielid van de gildebroeders.

LAAT EENS IETS HOREN EN VERKOOP HET BOEK MET ONS MEE!

Wij hopen dat de voorraad spoedig zal slinken.

WIJ HEBBEN UW HULP HIERBIJ ZEER DRINGEND NODIG.

De prijs is fl. 40,- per exemplaar. Te bestellen bij de secretaris en/of de Penningmeester van Kring Maasland. Als **elke** gildebroeder er één verkoopt komen wij er door!

MAASLAND - KRINGDAG NULAND. op zondag 6 juli organiseerde het gilde **St. Antonius-Abt** van Nuland de kringdag 1986 van Maasland.

gildeheer Verbakel droeg de plechtige H. Mis op waarbij de lezingen en voorbeden verzorgd werden door Kringbestuur en het Gilde St. Antonius. In zijn preek zei de pastoor dat een gilde veel betekent in de gemeenschap; meer dan we ons bewust zijn. En "als de inhoud van het z.g. vendelgebed beter bekend zou zijn dan zou velen dat duidelijker zijn".

In het gemeenschapshuis De Meent werden de koningen en hoofdlieden ontvangen door de burgemeester en het jubilerende gilde. De ere wijn werd aangeboden en burgemeester Schwiebbe heette daarbij allen hartelijk welkom tijdens zijn toespraak. Wij laten deze graag volgen; zij is erg waardevol:

Overzicht Kringdag Nuland, 6 juli 1986.

"Het is voor de tweede maal dat ons gilde sinds de oprichting van de federatie in 1935 de gildedag van de Kring Maasland organiseert.

De eerste keer gebeurde dat in 1974 bij gelegenheid van haar 375-jarig bestaan en ongetwijfeld zal dat opnieuw gebeuren in 1999 om het 4e eeuwfeest te vieren."

"Geachte gasten, de encyclopedie van Noord-Brabant zegt op bladzijde 65 van deel 2, dat gilden broederschappen zijn met oude gebruiken en tradities, maar zonder concrete doeleinden; dan dienen zij alleen de folklore.

De gildeheer van Sint Antonius Abt, oud-pastoor van Erp te Nuland noemt het "met recht een teken van levenscultuur", dus met een functie in de samenleving.

Of - historisch gezien - gilden de voortzetting zijn van oud-germaanse bloedbroederschappen, of van kerkelijke broederschappen, ambachtsgilden of schuttersgilden, het dienen broederschappen te zijn in de concrete betekenis van het woord: een organisatie van mensen, die voor elkaar én voor anderen willen instaan; die trouw zijn aan het boven hen gestelde gezag en dienstbaar aan de gemeenschap.

Nu vrijwel overal de beslotenheid en verbondenheid van de dorpsgemeenschap is aangetast of zelfs is verdwenen, de onkerkelijkheid sterk is toegenomen, de rechtsorde niet meer een onaantastbaar gegeven is en het respect van jeugdigen voor ouderen tanend is, is de samenleving op heel andere wijze in gevaar dan in de Middeleeuwen, toen schuttersgilden werden opgericht om de vrijheid en veiligheid te verdedigen; toen ambachtsgilden werden opgericht om voor allen een goed bestaan op te bouwen en kerkelijke broederschappen om barmhartigheid te beoefenen, doch alle vanuit dezelfde intentie: samen anderen helpen tot heil der gemeenschap."

"Geachte aanwezigen, ik ben er zeker van, dat U een broederschap wilt zijn, die de oude waarden wilt dienen op eigentijdse wijze. Ontvlucht de moeilijkheden niet als een vogel, die opgeschrikt door enig gevaar een veilig heenkomen zoekt. U draagt de koningsvogel, maar die geketend en gezeten op een tak; een prachtig symbool van standvastigheid en vervulling van edele taken.

Viert Uw broederschap, zoals u dat altijd hebt gedaan; houdt Uw tradities in ere; laat Uw vaandels en trommen, Uw bogen en geweren symbolen zijn van een constructief meedenken en positief meewerken ten dienste van de samenleving; verwordt niet tot een folkloristisch verschijnsel."

In zijn rede herdacht hij de heren Jac. v. d. Bosch, Jan van Alphen, Gerry v. d. Schoot en Th. Heijmans die voorgingen, terwijl hij Th. Hanegraaf alle goeds toewenste in het gilde als hoofdmans.

Hoofdman dr. G. Luijckx van de Kring Maasland dankte het gildebestuur van St. Antonius voor de organisatie en zei dat hij het fijn vond dat er steeds meer belangstelling komt van de gildebroeders voor het bijwonen van de H. Mis op de Kringgildedag. Hij duidde op de woorden van eregildeheer Van Erp die schreef: "... de dienst aan de gemeenschap door de gezamenlijke bescher-

ming van huis en goed en door de trouw aan het oude overgeleverde geloof. Geloof en dienstbaarheid verdedigen en beleven..."

Verder zei hij dat men heden te veel wordt geconfronteerd met egoïsme en zinloze agressie. In het gilde kan getoond worden dat het ook anders kan! Door de heer Andriessen werd een hoofdmanspiek overhandigd aan de heer Hanegraaf. Tevens bood de hr. Andriessen de "top" aan voor de gildebanier: een in koper uitgevoerd wapen van de Kring Maasland, dat vorig jaar beloofd was in Berkel, bij het jubileum van de Kring.

De hoofdmans, dhr. Th. Hanegraaf, dankte allen die aan de medewerking van deze kringdag hadden meegedaan bij de organisatie. Op het feestterrein werden toespraken gehouden door de eerder genoemde personen. Aan burgemeester Schwiebbe werd de eed van trouw aan het wereldlijk gezag op het feestterrein hernieuwd. Helaas kon men zich niet goed verstaanbaar maken op het feestterrein en bij de wedstrijden door een mankement aan de radio-installatie, doch alles kon rustig doorgaan.

Hartelijk is het gilde van Meerhout in België hier ontvangen en het werd een boek "Gilden Maasland 1935 - 1985" aangeboden.

Tevens waren enige personen aanwezig die de oprichting voorbereiden van St. Antonius van Liempde, ter informatie.

De voornaamste uitslagen waren:

OPTOCHT:

Best gecostumeerd: 1 St. Joris Berlicum, 2 O.L.Vr. Elshout.

Best NIET gecostumeerd: 1 St. Barbara Veghel, 2 St. Barbara Vught.

Mooiste geheel in optocht:

St. Willibrord, Heeswijk.

TENTOONSTELLING:

Mooiste Kon. schild voor 1961: St. Cath., Rosmalen; idem na 1961: St. Jan, Kaatsheuvel.

Best onderh. Kon. Zilver: St. Antonius, Haaren.

Mooiste verzameling Kon. Zilver: St. Cath., Vught.

Mooiste Keizersteken: Ant. en Seb. Haaren.

Mooiste Gildevaan voor 1961: St. Catharina, Herpt;

idem na 1961: St. Ant. en Sebastiaan, Udenhout.

Mooiste gildestandaard voor 1961: St. Ambrosius, Baardwijk;

idem na 1961: St. Ant. en Seb. U'hout.

Mooiste gildetrom: St. Joris, Berlicum.

STANDAARDRIJDEN:

1 St. Joris Berlicum; 2 St. Ant. en Seb. Udenhout; 3 St. Hubertus Drunen.

Jeu de Boules: 1 St. Ambrosius, Loon op Zand.

Schieten Keizerskruis: L. Vorstenbos, St. Cath. Erp.

Koning Geweer: P. Pijnenburg, St. Cath. Helvoort.

Koning Handboog: F. de Bakker, St. Sebastiaan, Oisterwijk.

Koning Kruisboog: B. v. Dalen, St. Ambrosius Baardwijk.

VENDELEN: Groepen: 1 St. Willibrordus Esch, 2 St. Barbara Veghel, 3 St. Barbara Vught.

idem Klas Junioren: 1 St. Willibrord Esch, 2 St. Cath. Rosmalen.

TROMMEN bij vendelen: 1 St. Hubertus Drunen, 2 St. Catharina Rosmalen.

TROMMEN groepen: 1 St. Hubertus, Drunen, 2 St. Antonius Vorstenbosch.

ENSCHOT. Bij het Gilde **St. Joris en Sebastiaan** - is de nieuwe pastoor L. C. A. van Spreeuwel - opvolger van vicaris drs. W. Jacobs - bij zijn ambtsaanvaarding als ERE-deken geïnstalleerd. We maakten er reeds melding van. Bij de officiële installatie was het gilde betrokken. Zij had plaats door Mgr. Jacobs en deken H. v. d. Broek. Zijn zeer vitale moeder maakte dit mee in de kerk. De opname als ERE-deken geschiedde door omhangen van de sjerp. Zie foto.

Bij Ere-Deken pastoor Van Spreeuwel wordt de sjaal van het gilde omgehangen.
(Foto v. d. Loo).

Op 4 mei was het koningschieten bij **St. Joris en Sebastiaan**. Ook hierbij was de Ere-Deken, pastoor van Spreeuwel aanwezig. Hij had te voren de gildemis gecelebreerd.

Op het schietterrein opende de Ere-Deken met drie schoten de boom en... ze waren alle drie nog raak ook! Het oudste lid P. v. d. Ven moest de spits afbijten en ook hij deed dat met beheersing, want ook deze drie schoten waren raak. Het werd een moeilijke strijd die als spoedig beslist werd. De andere kandidaten hadden zo goed als geen kans meer. Koning werd tenslotte Piet van der Ven, op zijn 78ste levensjaar! Na de installatie met handwassing en vaandel-ede werd hem de koningspapegaai door ere-deken van Spreeuwel en burgemeester Meijs omgehangen. Piet had een wens: "Wilt u mij helpen bij mijn koningschap?" Het antwoord door de gildebroeders was volmondig een JA.

Piet van der Ven (78) wordt gekroond door burgemeester en pastoor.
(Foto v. d. Loo).

ROSMALEN. De Hoge Schuts (kleine Kring) hield op 1 juni haar kringdagje bij het gilde **St. Catharina**. Negen gilden waren present. De dag begon met een H. Mis in de geheel gerestaureerde parochiekerk opgedragen door gildeheer P. Berkers. Na de h. Mis ontvangst op Rosmalen's gemeentehuis. Tijdens de Ere-wijn bood hoofdman Martien van Helvoirt de gemeente twee geconserveerde medaillons in bruikleen aan, welke eertijds op de zolder van het gildehuis werden aangetroffen! Zij waren van een uit 1840 daterend standaardvaandel. Het linnen was vak-kundig gesplitst, geconserveerd en ingelijst. Het zijn afbeeldingen van St. Joris en St. Catharina.

De burgemeester zei ze erg goed te plaatsen in het gemeentehuis. Na de middag werden de wedstrijden gehouden. Het wisselschild ging met 25 punten naar Sint. Willibrordusgilde te Heeswijk.

De overige gildeprijzen gingen naar: Koningskruis A. Ketels Maren; Keizerskruis naar J. v. Schijndel te Maren. Korpschieten 1 Gilde Heeswijk; Personeel schieten: 1 P. v. d. Wetering Vorstenbos; 1e prijs 50 + was voor L. v. d. Plas Rosmalen; 1ste prijs Groepsvendelen was voor de jeugd van Rosmalen. (Vanwege het vele copie-werk kunnen we de individuele wedstrijden niet opnemen; ook zo van de Kringdag te Nuland.) (Red.).

ROSMALEN. GILDE St. Catharina en St. Joris - hield op 8 juni het vierjaarlijks koningschieten. Wegens ziekte van de huidige koning was dat uitgesteld van 19 mei naar deze datum. De oude koning werd door allen thuis afgehaald; men trok door de gilde-wijk naar het wedstrijdterrein waar vier vogels stonden opgesteld; prijsvogel, koningsvogel, damesvogel en een voor de jeugd onder 16 jaar. Pastoor Berkers opende de boom en als eerste schoot oud-koning Fr. van Hirtum. Na 82 schoten was het de hoofdvendelier Henk van Helvoirt die zich koning schoot. Door zijn vader, de hoofdman, werd hem staande op het gildevaandel de koningsvogel en het zilver omgehangen, waarna hem de vendelgroet werd gebracht.

De nieuwe koning, Henk v. Helvoirt van Rosmalen.

Zijn voorganger Frans van Hirtum bood zijn zilveren KONINGSCHILD aan het gilde aan. Zijn echtgenote bood een portret aan van H.M. Koningin voor in het clubhuis.

De prijsvogel was voor de zoon van Henk, Marcel van Helvoirt.

Bij de dames werd Riek van Nuland winnares. De jeugdprijs was voor het zilverdragertje Claudia Pollevoet. Na een toost op de nieuwe koning werd

de avond in gezelligheid doorgebracht door alle gildebroeders en hun familie.

BESOIJEN. Op de tweede pinksterdag werd bij het gilde **St. Crispijn en Crispinianus** om de L. de Louw-beker geschoten. Ondanks het prachtige weer waren er twee uitblinkers K. v. Hulten en T. v. Dalen. Na drie kampronden en extra handicap moest Van Dalen in K. v. Hulten zijn meerdere erkennen. De tweede hoofdman J. v. Hulten kon de beker overhandigen.

LOONOPZAND. Enige tijd geleden hebben de leden en het bestuur van St. Ambrosius zich gebogen over de plannen tot uitbreiding van het schuttershuis en de doelen voor de handboog in dat gilde. Door 'n bevriende architect is een plan gereed gekomen dat aan openbare werken van de gemeente Loonopzand is voorgelegd. Het is inmiddels goedgekeurd. Met veel eigen mankracht en middelen zal de uitbreiding verwezenlijkt kunnen worden. De maand van de vakantie bracht gelukkig schot in de zaak en voor die begon waren de fundering en vloeren reeds gelegd. De bovenbouw wordt gelijk aan het bestaande - een z.g. zweedse opbouw. Het gebouw wordt met plm. 30 m² vergoot en 3 nieuwe doelen zullen worden bijgezet. Dit was nodig omdat het ledental oploopt de laatste tijd en omdat men een betere accommodatie bij St. Ambrosius nodig acht voor wedstrijden. Vermeld zij nog dat op het complex "In de Bijenthuijnen" nu vier jeu de boule-banen zijn gelegd en er een mogelijkheid is voor verdere uitbreiding. Alles ten behoeve van de leden en hun gezinsleden om de onderlinge band in het gilde te verstevigen en nieuwe banden aan te knopen.

BERLICUM. Op 19 april toog het gilde naar de avondmis, opgedragen door pastoor Pulles. Na de mis richtte de pastoor zich tot de beschermheer van gilde **St. Joris**, dr. A. A. de Koning en gildebroeder Toontje Vorstenbosch.

Hij prees dr. de Koning omdat onder zijn beschermheerschap zo veel is tot stand gekomen en Toontje omdat hij 40 jaar lid was waarvan 25 jaar in het bestuur. Beiden kregen voor hun bemiddeling als dank de "Pauselijke Zegen" op perkament aangeboden.

Na de mis ging men naar het gildehuis om de leerdag te vieren. Hier kreeg oud-deken Broer v. d. Leest uit handen van de burgemeester de ere-medaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau opgespeld. Broers' werk is het opleiden en beoordelen van vendeliers geweest. Hij was vanaf zijn 13de jaar lid en kwam in 1946 in de Overheid.

Jos v. d. Aa was 40 jaar lid van het gilde alsook Hem Meulenbroek; zij kregen de zilveren speld. Ook de beste schutter van het jaar kreeg zijn speld. Dat waren in A-klas W. v. Helvoirt en in B-klas Ad van Lith.

De beschermheer dankte voor de Pauselijke Onderscheiding die veel indruk op hem heeft gemaakt.

- Op 26 april werd de vendelhuide gebracht aan H. v. Lith die b.g.v. zijn afscheid als comm. van de gem. vrijwillige brandweer de ere-medaille in goud i.d. Orde van Oranje Nassau mocht ontvangen.

- Op 27 april trok het gilde van Berlicum naar de beschermheer dr. A. A. de Koning omdat hij 80 jaar werd. Hoofdman H. v. Uden sprak de jubilaris

en zijn echtgenote hartelijk toe en dankte hen voor de vele bijdragen die zij aan het gilde hebben gedaan. De hoofdman spelde dr. de Koning een herinneringsschild op en bood mevrouw bloemen aan. Een vendelgroet volgde.

Dr. de Koning dankte hartelijk ook namens zijn vrouw. Het schild en de pauselijke zegen gingen hem zeer aan het hart.

- Koninginnedag werd door St. Joris uitbundig gevierd in Berlicum.

- 2 Mei bood dr. de Koning een feest aan aan de gildebroeders en -zusters van St. Joris. Mevr. Truus Vorstenbosch en Mevr. H. v. Uden boden de dokter 80 rode rozen aan namens alle dames van het gilde.

Namens de Kring Maasland bood de secr. J. Toorians, Dr. de Koning de legpenning van de kring aan als blijvend teken van waardering voor de vele verdiensten voor het gilde bewezen.

Harry Zwanenberg en zijn vrouw Marietje - in Brabantse klederdracht - kwamen "meej de kromme errem" een "stukske van het vërke" aanbieden. De kastelein van het gildehuis schonk dr. de Koning een nieuw uithangbord met de ere-naam "Het Gildehuis". Dr. de Koning was zeer blij met de geboden attenties en bracht dank aan Thea en Theo voor het welslagen van deze prachtige avond.

VORSTENBOSCH. Op Sint-Antoniusdag is het beeld van **St. Antonius Abt** weer teruggeplaatst in de parochiekerk.

In het gildehuis werd tot verbazing aan het gilde een oud beeld van St. Antonius Abt met het varken door ere-lid van Oosterhout aangeboden met toepasselijke toelichting.

Op die dag werd ook archivaris Jo v. d. Berg gehuldigd die 25 jaar lid was en vele functies heeft vervuld. Dat gold ook voor Antoon van Roosmalen die vendelier was en een goed schutter.

De kastelein van het gildehuis schonk een nieuwe prijzenkast.

- Op 19 februari was gildebroeder Mar. Somers 50 jaar getrouwd. Het gilde begeleidde het gouden paar naar de kerk en bracht daarna de vendelhulde. De kleinzoon van Marinus vendelde voorop voor opa en oma; er zijn nu drie generaties Somers bij het gilde.

- Op 22 april werd de keizer, Toon van der Heijden, 80 jaar. Vanzelfsprekend mocht hij een vendelgroet in ontvangst nemen.

ESCH. Het gilde **St. Willibrordus** heeft op 6 april een vendelgroet gebracht aan de beschermheer, dhr. C. de Leeuw, die 65 jaar werd, en inmiddels 30 jaar deze functie heeft vervuld.

Hem werd een kandelaar met kaars aangeboden.

- Op 13 april herdachten de zusters van de Allerheiligste Verlosser te Esch het feit dat zij zich daar 50 jaar geleden vestigden.

De zusters werden door het gilde afgehaald en naar de parochiekerk begeleid. Hier werd een plechtige H. Mis opgedragen door Mgr. J. ter Schure in concelebratie met deken Planken en pater J. de Rooij. Op het einde der mis werd de Eed van Trouw hernieuwd door de vaandrig aan de kerkelijke Overheid in de persoon van Mgr. ter Schure. Op het dorpsplein werd de vendelgroet voor de zusters gebracht. De hoofdman bood voor hun uitstekend werk een Essche broeder (krentemik) aan.

- 4 Juli was het gilde present in Oisterwijk bij het huwelijk van René van Amelsvoort en Isabel v. d. Vaart. De vader van René is de zilversmid Martien van Amelsvoort. Aan de laatste werd een koningsvogel met in de snavel een zilveren schildje alsmede het boek van "50 jaar Maasland" aangeboden.

Het bruidspaar ontving een kaars met kandelaar. De pastoor kreeg de Essche broeder.

Trouwbelofte-hernieuwing aan kerkelijke Overheid, Mgr. J. ter Schure.

HERPT. Op 8 juli schoot het gilde van **St. Catharina** om het 3-jaarlijkse koningschap op kermis dinsdag.

Om 9 uur gildemis opgedragen door pater L. Slegers, waarna rondgang door het dorp. Om 10.30 uur werden op de pastorie burgemeester Ter Laak en pater Slegers afgehaald voor het koningschieten, waar zij de eerste schoten losten.

Na 161 schoten was het Tonie (19 jaar) Duijster die de koning werd. Hij is het jongste lid van dit gilde. Terug in het gildehuis werd de inwendige mens versterkt; waaronder Pater Slegers een beker aanbod aan de voorlaatste schutter Jac. Verhoeven. De nieuwe koning kreeg een klok met inscriptie. Het feest werd gevierd met de plaatselijke muziekvereniging.

DINTHER. Bij het gilde **St. Barbara** overleed op 26 juli de oudste gildebroeder op 88-jarige leeftijd, Hannes van Erp.

Vanaf de heroprichting is Hannes lid en hij was een man van afspraken nakomen. De jaarlijkse statiedag was voor hem steeds een feest. Op woensdag 30 juli namen de gildebroeders van Dinther en van de Hoge Schuts afscheid van hem. Hij ruste in vrede!

Hannes van Erp.

ERP. Het gilde van **Onze Lieve Vrouw en St. Catharina** heeft 14 juli een nieuwe koning geschooten. Om 10 uur werd door de tambours in het dorp aangekondigd dat het een grote dag zou worden en dat de autoriteiten zich gereed konden maken aan te sluiten bij de gildestoet die hen naar de kerk voerde om 10.30 uur, alwaar de H. Mis werd opgedragen door de gildeheer pastoor Rombouts. Na de mis hernieuwing van de trouwbelofte aan de kerk, waarna de koffietafel gereed stond. Om half twee formeerde de stoet zich weer om naar de schutsboom te trekken. De koningsvogel wachtte daar reeds en het zij gezegd, dat het een taaie was. Dat bleek o.a. dat bij het 395ste schot hij het genadeschot kreeg van niemand minder dan van de deken-rentmeester J. v. Maasakkers. Het was

een spannende situatie want ook pastoor en burgemeester bleven steeds meeschieten en er was een goede belangstelling. Na beraad en ceremonie protocolaire werd de heer Maasakkers met het zilver getooid en zijn koningin gekroond.

De nieuwe koning koos als zijn eigen vaandrig gildebroeder Antoon v. d. Boom. Hierna werd de vendelhulde gebracht aan het koningspaar. De afmars ging naar het gemeentehuis voor de trouwbelofte aan de burgemeester, alwaar de ere-wijn reeds klaar stond.

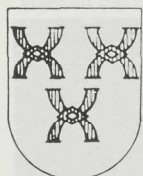
De scheidende koning, Ant. Bekkers, bood de nieuwe koning zijn zilveren koningsschild aan met de voorstelling van zijn beroep erop.

De scheidende vaandrig, Godert Smits van Oije, bood een gildebroeder met vaandel aan als herinnering en omdat hij het gilde gaat verlaten. De scheidende koning werd nog een oorkonde aangeboden voor zijn trouwe dienst. Alles bijeen was deze dag een onvergetelijke geworden. Het publiek van Erp heeft er ook van genoten.

MAASLAND. De **PAUSMIS** in Den Haag in de maand oktober is voor dit jaar aan Maasland toebedeeld. De secretaris heeft brieven uitgezonden voor inschrijving tot deelname. Door de overheid is tussen de "ja"-zeggers geloot en het gilde van St. Barbara en Sebastiaan van Vught is uit de bus gekomen.

NB. Dit keer hebben we veel copie ontvangen. We hebben een en ander moeten inkorten, hetgeen begrijpelijk is, want "de Gildetrom" is voor iedereen en elk gilde van de Federatie. Dat neemt niet weg dat men de copie moet blijven insturen zo veel mogelijk en wel via de correspondent van de kring.

LOONOPZAND, 1 augustus. Jan Toorians,
Deken-schrijver
KRING MAASLAND

Nieuws uit Peelland

Korte berichten

St. Antonius Abt Deurne

Het gilde heeft weer een nieuwe koning, het is - **Mies Aldenzee** geworden. Bij het 278ste schot haalde hij de taaie vogel naar beneden. De nieuwe koning is vendelier bij het gilde en is tevens al 27 jaar gildebroeder. Bij de genodigden was burgemeester van Genabeek, Pastor Hasselman en een afvaardiging van het kringbestuur.

Het gilde heeft van beschermheer Guido Coolen een bijzonder fraai zilveren schild gekregen. De beschermheer bood dat aan tijdens de jaarlijkse teerdag. Hij schonk het schild aan het gilde omdat hij een jaar geleden werd geïnstalleerd als beschermheer.

Sint-Antoniusgilde Stiphout

Burgemeester van Elk schiet zich erekoning. Het Stiphoutse gilde keek bij het koningschieten naar op toen burgemeester Mr. W. van Elk bij het

102e schot het laatste stukje koningsvogel wegschoot. Daardoor mocht hij zich koning van het gilde noemen.

"Ik had me geen betere entree in het Helmondse kunnen voorstellen", aldus de nieuwe burger-vader naderhand.

Aangezien de burgemeester niet aan de drukke verplichtingen van een echte gildetrom kon voldoen, werd hij erekoning en moest het gilde later nog een tweede vogel op de schutsboom plaatsen.

Daarna liet oud koning **Jan van Hoof** zijn vaste hand gelden. Hij behaalde met het 36ste schot zijn tweede achtereenvolgende koningschap.

Erekoning van Elk gaf later toe niet zonder ervaring aan het koningschieten deelgenomen te hebben. Na zijn diensttijd bleek hij jaren beschermheer te zijn geweest van het Sint-Catharinagilde van Eindhoven-Stad.

Sint-Margarethagilde Aarle-Rixtel

Op de gehouden teerdag van het gilde is door 65

leden het 475-jarig bestaan feestelijk herdacht. Hoogtepunt was de presentatie van het nieuwe gildevaandel waarvan de inzegening plaats vond door Pastor Tilman.

Tijdens de feestdag werd gildebroeder Theo de Jong gehuldigd wegens zijn 25-jarig gildebroederschap.

St. Antonius Abt Mierlo-Hout.

Het Houtse gilde vierde zijn patroonsdag. Het gildegezelschap kwam in de Sint-Luciakerk bijeen voor een eucharistieviering.

Enkele dagen eerder hield het gilde in gildehuis van Bussel de algemene jaarvergadering. De aftredende leden G. Derix en J. v. d. Ven werden bij acclamatie herkozen.

Gezamenlijke gilden actief in Helmond.

Tot nu toe bood 1986 de Helmondse gilden diverse gelegenheden om in eendrachtige samenwerking zich in Helmond te manifesteren.

Allereerst was dit het gezamenlijk uitgeleide doen op 22 maart bij de plechtige Eucharistieviering in de Lambertuskerk van de scheidende burgemeester Mr. J. A. Geukers.

Op zaterdag 19 april kwamen de voltallige gilden weer bijeen om de nieuwbenoemde burgemeester Mr. W. van Elk, als eersten in de stad hun opwachting te maken, de Eed van trouw af te leggen en hem met een vendelgroet te huldigen bij de aankomst en installatie in Helmond.

Met de verjaardagviering van H. M. de Koningin op 30 april troffen de gilden elkaar weer voor het tweejaarlijkse stadskoningschieten waarbij de schieting nu midden in de stad plaats vond in de vernieuwde kasteeltuin met behulp van een kogelvanger.

Via een geluidsinstallatie werd het publiek toelichting gegeven op dit gebeuren, dat een goede belangstelling genoot.

Burgemeester van Elk was uitgenodigd om het eerste schot te lossen en had daarmee tevens een goede gelegenheid om nader kennis te maken met de stedelijke gilden.

Het was Berrie Paaps van het Sint-Catharinagilde, die met het 142e schot definitief het laatste stuk van de doorzeefde vogel naar beneden wist te halen en daarmee stadskoning werd voor de komende twee jaren.

De voorzitter van het Helmondse Oranjecomité hing hem bij de installatie het fraaie wisselschild om, terwijl de oud-stadskoning Hans Deelen van het Antoniusgilde van Stiphout voor het afgestane wisselschild een zilveren draagschild kreeg aangeboden.

Op vrijdag 11 juli troffen de Helmondse gilden elkaar weer bij het speelhuis in Helmond voor het jaarlijkse KERMIS-aanzeggen. Met zes lamboers voorop trok men als één formatie door de drukke winkelstraten naar het oude kasteel-raadhuis waar burgemeester, overheden, kermisexploitanten en burgerij door de stadskoning werd aangezegd, dat morgen de grote zomerkermis weer zou beginnen. Na een dankwoord van de burgemeester en de aanbieding van het kermisbier, werd opnieuw de stoet geformeerd om met burgemeester en genodigden in hun midden op het kermisterrein de

nieuwste attracties te openen en meteen even te laten proefdraaien.

Na de rondgang in het warme zomerweer werden de gildebroeders in hotel St. Lambert uitgenodigd de ontstane dorst te lessen en bleef men in gezellige verbondenheid nog een tijd bij elkaar.

Wellicht dat er dit jaar nog 'n vijfde gelegenheid is voor het St. Antonius Abt gilde uit Mierlo-Hout, het Sint-Antoniusgilde uit Stiphout en het Sint-Catharinagilde met het Kolveniersgilde samen te komen en wel voor een bijzonder jubileum, waarover dan wel weer een verslag zal volgen.

M. van Santvoord
Oude deken gilde St. Catharina Helmond.

Op bijgaande foto lost burgemeester Mr. W. van Elk het eerste schot bij het stadskoningschieten te Helmond.

St. Joris Deurne.

31 Mei, kermiszaterdag had het gilde zijn optrek-dag en herdacht in eigen kring het feit dat 60 jaar geleden het gilde werd heropgericht. In de voormiddag bracht het gilde aan burgemeester van Genabeek de vendelgroet en werd hij tevens benoemd tot ere-lid van het gilde onder aanbieding van een zilveren schildje.

De burgemeester zelf was met deze benoeming verrast, dankbaar en verwonderd. Daar hoofdman Toon Engelen wegens zijn gezondheid niet aanwezig kon zijn, gingen burgemeester, koning en overheden naar zijn huis om hem op deze dag een fruitmand aan te bieden.

Daarna zat het gilde met burgemeester, dhr. en mevr. Posthumus aan een goed verzorgde koffietafel met warme worst, in het gildehuis van Baars. Op de namiddag trok het gilde naar de koning van ere Martien Keunen om aan hem de vendelgroet te brengen en bood hij een zilveren schild aan het gilde aan, hetwelk door zijn echtgenote op het erekoningsvest werd bevestigd. Na een rondgang door het dorp arriveerden we weer in het gildehuis waar de avond verder werd doorgebracht o.a. met kijken naar de video-opnamen welke genomen waren bij het afgelopen jubileum van hoofdman Toon Engelen, met daar tussen door het nodige gerstenat en een hartige hap.

Verschieten van verbroederingschild te Deurne.

Het jaarlijks te verschieten verbroederingschild onder de vier Deurnese gilden, waarvoor het gilde Sint Joris dit jaar de beurt had om dit te organiseren heeft plaatsgevonden op 29 juni. Van een bepaald punt waar de geüniformeerde gildebroeders bijeen kwamen, werd met tromgeroffel opgetrokken naar het schietterrein Brugge alwaar bij aankomst de loting van het schieten op de houten vogel plaats vond. Na het "vrijen" van de schutsboom door pastoor Hasselman, loste wethouder van Laarhoven en de coördinator van de vier gilden, dhr. Posthumus een schot. De broederschapsdrager Ties Swinkels van het gilde Sint Antonius Abt van 1985 schoot als eerste van de gildebroeders en zo volgens de gedane loting. Het was gildebroeder P. Hurkmans van het gilde Sint Hubertus uit Liessel die bij het 219e schot de vogel naar beneden wist te halen en daardoor de broederschapsdrager 1986 werd. Voor de jeugdige gildebroeders werd met de luchtbuks op de klep geschoten en was het Johan van Cuijk van het gilde Sint Willibrordus uit Vlierden die hiervan de winnaar werd.

Beide gildebroeders mochten tot slot van deze ontmoeting de vendelgroet in ontvangst nemen.

Kampioen der bejaarden van Kring Peelland.

Op 5 juli werd op het schietterrein Brugge van het gilde Sint Joris te Deurne de jaarlijkse wedstrijd gehouden voor bejaarde gildeleden vanaf 60 jaar om de titel bejaardenkoning en bejaardenkampioen van kring Peelland. Daar Toon van Engelen vorig jaar in Lierop deze titel wist te bemachtigen vond deze wedstrijd in Deurne plaats. Jammer voor Toon Engelen kon hij vanwege zijn gezondheid niet aanwezig zijn, maar liet hij rond gaan met een goeie neut voor de aanwezige bejaarden.

Het was Tinus Verheijen, de 83-jarige gildebroeder die bij het 89e schot de koning der bejaarden van kring Peelland werd en lid is van het gilde Sint Joris uit Someren-dorp. Kampioen werd A. van Oijen van het gilde Sint Joris uit Deurne. De hoofdman van het gilde Sint Joris uit Someren, Ton v. d. Laar, bedankte het Sint-Jorisdorp uit Deurne voor de wijze van onthaal der bejaarde gildebroeders en verzekerde het volgende jaar, wanneer hun gilde de bejaarden ontvangt, dat ook zo te zullen doen.

Deken-schrijver
A. van Ooijen.

Burgemeester H. Roels ere-lid van gilden te Someren

Bij gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van Somerens burgemeester hebben de vier gilden uit Someren n.l. St. Joris Someren-Dorp, St. Lambertus Someren-Eind en de gilden St. Antonius Abt en O.L. Vrouw van de Zeven Weeën uit Lierop hem benoemd tot Ere-lid van deze gilden.

Om deze benoeming nog eens te onderstrepen hebben de gilden hem een vendelgroet gebracht.

Een van de gildebroeders vertelde in zijn toespraak, dat het idee van deze benoeming geboren was op een bijeenkomst van een schietwedstrijd voor het zorgenkind afd. Asten-Someren.

De gilden zijn blij een burgemeester te hebben die het gildewezen dient en ondersteunt.

De heer Roels was blij met dit huldebetoon; hij dankte de gilden voor zijn ere-lidmaatschap.

Ik ben apetrots op onze vier gilden, want toen ik 18 jaar geleden vanuit Luijksgeest benoemd werd tot burgemeester van Someren, schetste men mij het verenigingsleven van Someren. Wat ik hen het eerste vroeg: "Zijn er ook gilden in Someren?" Wel vier was het antwoord. Toen wist ik dat Someren een gezonde gemeenschap was, want gilden trekken een bijzondere aandacht, ook buiten de eigen gemeenschap.

Als herinnering aan deze vendelgroet ontving elk gilde een tinnen bord met inscriptie.

Vervolgens mochten de gildebroeders per traditie proeven van het gerstenat.

Reünie "Stadionvendeliers" te Beek en Donk.

Op zaterdag 10 mei werd in het café van Jan Duymelinck aan het Heuvelplein te Beek en Donk een zeer geslaagde reünie gehouden van gildebroeders die, kort na de tweede wereld-oorlog, nu dus ongeveer 40 jaar geleden, bij 4 verschillende gelegenheden in het Olympisch stadion te Amsterdam de provincie Noordbrabant en in het bijzonder het Brabantse gildewezen op grootse wijze hebben uitgedragen.

Voor de reünisten traden als gastheren op de gildebroeders van het gilde van St. Antonius uit Beek en Donk. Aan de reünie namen deel ongeveer 30 gildebroeders en oudgildebroeders van wie het grootste gedeelte werd vergezeld door hun betere helft. Zij kwamen veelal uit de kring Peelland (Aarle-Rixtel, Lieshout, Beek en Donk, Gemert, Bakel, Liessel, Lierop en Helmond), maar ook uit Vught, Loon op Zand en Erp. Zelfs werd onder de reünisten een oudlid van het gilde van St. Willibrordus te Bakel, gildebroeder Rutten, thans wonend in Canada, gerekend.

Gedurende de reünie werden de aanwezigen verrast door de gildebroeders van het gilde van St. Leonardus, eveneens uit Beek en Donk, die een vendelgroet kwamen brengen, welk vriendschapspelijk gebaar met luid applaus werd beloond.

Geopend door de hoofdman van kring Peelland, gildebroeder F. van Thiel en met een vendelgroet van de gildebroeders van het gilde van St. Antonius leverde de reünie een schat van door de tijd gekuiste maar ook verrijkte anecdotes op. Tevens werd door gildebroeder Lambert van den Eijnde de "Ballade van het Olympisch stadion" ten doop gehouden welk schoon lied werd verlucht met, door de vaardige hand van gildebroeder Felix van Thiel getekende, lantaarnplaatjes. Ook gildebroeder van Rooy uit Vught en gildebroeder Harry van den Boogaard uit Erp lieten zich niet onbetuigd en zeiden een paar aardige dingen tegen elkaar.

Kortom het was een goede gelegenheid voor de aanwezigen om zich weer eens te warmen aan oude vriendschap, oude herinneringen en een gulle lach.

Gildedoop bij het Sint-Catharinagilde in Helmond.

Sedert de heropricting van ons gilde in 1950 had zich de gelegenheid nog niet voorgedaan om aanwezig te zijn of deel te nemen aan de doopplechtigheid van de jongste telg van een der gildebroeders. Bart en Carina van den Elsen-Paaps hadden het Catharinagilde waarvan Bart gildebroeder-tambour is, gevraagd om hun jongste zoon Maarten op de 1e Pinksterdag mede ten doop te houden, waar het gilde uiteraard met genoeg aan wilde mede-werken.

Bovendien was het een mooie gelegenheid om in de nieuwe wijk "De Rijpelberg", vele ingezetenen van Groeistad Helmond kennis te laten maken met het gildegebeuren.

Ook pastor Wiezer verleende alle medewerking zodat diverse gildebroeders een taak kregen en daarmee daadwerkelijk bij deze viering werden betrokken.

Zo werd o.a. het doopwater gebracht in de oude tinnen gildekan, die ook bij de koningsinstallatie wordt gebruikt.

Iedereen kreeg een gebedsformulier dat aan de voorzijde voorzien was met een afbeelding van het gebroken Sint-Catharinarad.

Bovendien kreeg de dopeling KONINKLIJKE assistentie want zowel Kees Paaps en Berrie Paaps, beide ooms van de dopeling waren toevallig resp. koning van het gilde, en stadskoning van Helmond. Gilde- en familiebinding lagen hier dus wel degelijk op één lijn.

Na de doopplechtigheid werd in het centrum van de Rijpelberg voor ouders en familieleden nog een fraaie vendelgroet gebracht waarbij twee jeugdleden, tevens neefjes van de dopeling, als tambour en vendelier hun bijdragen leverden aan dit feest.

We hopen er nu maar op dat de dopeling Maarten van den Elsen in ons jubileumjaar 2001 het goede voorbeeld van zijn vader en andere familieleden gaat volgen om zich dan als jeugdlid aan te melden.

M. v. S.

Aan koning Kees Paaps, geflankeerd door de ouders, wordt de gedoopte Maarten getoond.

Gilde Vlieden schiet nieuwe schutsboom in.

Het Sint-Willibrordusgilde beschikt op de eigen gilde-akker over een nieuwe schutsboom. Deze

werd op 18 mei ingeschoten.

Tot de tweede wereldoorlog stond de schutsboom voor de huidige kiosk. Hij verhuisde naar achter de jongensschool, thans scoutinggebouw. In de zestiger jaren werd de boom verplaatst naar een terrein achter het voetbalveld en verhuisde mee toen ook dat veld verplaatst werd. In 1982 moest de boom weer het veld ruimen voor de verder schrijdende bebouwing en de strengere eisen van de hinderwet. Er is namelijk achter de schutsboom een vrij groot schootsveld nodig. De boom werd daarom geplaatst op de eigen gilde-akker, maar vanwege de ouderdom is deze uit 1961 daterende boom nu vervangen door een nieuw exemplaar.

Omdat bij het koningschieten alleen eigen leden kunnen meeschieten had men voor dit geval ook een wedstrijd voor het publiek ingelast. De boom werd ingewijd door pastor Sanders; deze loste ook het eerste schot om de boom te bevrijden van alle onheil, tevens schoot hij ter ere van God en zijn dienaar St. Willibrordus.

Burgemeester van Genabeek schoot na zijn toespraak ter ere van Koningin en Vaderland.

St. Willibrordus heeft nieuwe deken.

Het gilde heeft in een besloten vergadering de nieuwe deken gekozen. Oude deken Peter van Otterdijk heeft de voorzittershamer overgedragen aan de jonge deken André Noyen.

Toon Engelen 50 jaar Hoofdman te Deurne.

Bij het gilde Sint Joris te Deurne werd op 26 april - **Toon Engelen** gehuldigd voor het feit dat hij 50 jaren de leiding had over het gilde. Tezamen met de drie Deurnese zuster-gilden werd Toon met echtgenote en familie aan zijn huis afgehaald om hen te begeleiden naar de oude parochiekerk aan de markt voor het bijwonen van de Eucharistieviering welke werd opgedragen door pastoor Hasselman en opgeluisterd door het bejaardenkoor van Groot-Deurne.

Na deze viering ging het weer in optocht naar de feestzaal waar bij aankomst door de vendeliers en tamboers een vendelhulde werd gebracht aan de jubilaris; daar werd hem door Piet v. d. Berkmortel van het gilde Sint Hubertus, namens de drie Deurnese zuster-gilden Sint Antonius Abt, Deurne-centrum, Sint Willibrordus Vlieden, Sint Hubertus Liessel en de coördinator I. h. Posthumus een ingelijste oorkonde aangeboden.

Nadat iedereen plaats had genomen in de ruime zaal en voorzien was van de nodige consumptie, volgde de interne huldiging en was het de deken-schrijver A. van Oijen, die na een korte toespraak tot de hoofdman namens het gilde Sint Joris een keten met 16 zilveren schakels, waarop belangrijke gebeurtenissen uit het leven van Toon van Engelen zijn uitgebeeld, aanbood. Woorden van dank waren er ook voor mevrouw Engelen en haar werd door de jongste gildebroeder een boeket bloemen aangeboden.

Een persoonlijk geschenk mocht de hoofdman ontvangen van alle leden van het Sint-Jorisgilde en het was de jonge deken A. van Rooij die namens hen een groot tinnen wandbord kon aanbieden waarop alle namen van de leden waren gegraveerd en voorzien van ieders handtekening.

Vervolgens was het woord aan de kringvoorzitter

Ferd van Thiel, die woorden van dank sprak voor het vele werk dat Toon in die 50 jaren tot het welzijn van het gildewezen heeft gedaan.

Tijdens de zeer drukke receptie waren veel gildebroeders van heinde en ver gekomen om Toon te feliciteren met dit unieke jubileum, waarvoor de federatievoorzitter Eug. van Bouwdijk Bastiaanse, zoals hij zei, een uitzondering had gemaakt onder de vele andere uitnodigingen die hij mocht ontvangen.

Burgemeester van Genabeek sprak namens de gemeenschap woorden van dank voor het vele werk dat Toon ook nog buiten het gilde heeft gedaan voor de gemeenschap en bood hem een kristallen roemer met het wapen van Deurne aan.

Tegen het einde van de receptie stond het voltallige Onze Lieve Vrouwegilde uit Holthees aangetreden om aan de jubilaris een vendelgroet te brengen en sprak de hoofdmans Jan v. d. Ven woorden van dank voor de ondervonden hulp en samenwerking in de voorbije jaren.

De zeer vermoeide hoofdmans Toon Engelen sprak zelf een dankwoord uit aan allen die hem op deze dag hun felicitaties deden toekomen, hetzij schriftelijk of persoonlijk en het was zoals hij zelf zei: geweldig.

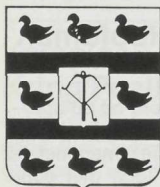
Na afloop van de receptie nodigde de hoofdmans familie en de leden van het Sint-Jorisgilde uit om in de kleine zaal de avond verder met elkaar door te

brengen en werd dit feest afgesloten met het nuttigen van een koud buffet, wat zich goed liet smaken.

Het gilde heeft een mooi eerbetoon aan hun hoofdmans Toon Engelen gedaan door de gebeurtenissen van deze dag vast te leggen op een video band.

De hoofdmanketen met de 16 zilveren schakels.

Kring Land van Cuijk

Gilde St. Matthias te Oploo.

Zaterdag 17 mei werd het traditionele koningschieten gehouden.

Deze dag werd begonnen met een gildemis in de parochiekerk. Tijdens deze H. Mis werd de eed van trouw afgelegd door Gert-Jan Boeyen en P. van Hoof werd gehuldigd voor zijn 40-jarig lidmaatschap. Deken G. Boeyen spelde P. van Hoof een schildje op. Na de H. Mis werd de geestelijke en wereldlijke overheid overvondeld, waarna de stoet vertrok naar de schutsboom aan de Gildestraat. Het eerste schot werd gelost door gildeheer Botden en het tweede door wethouder M. Verberk als afgevaardigde van het gemeentebestuur. Bij het 229e schot kwam de vogel naar beneden en werd **C. de Rijck** koning. Na de voorgeschreven handelingen

trok men naar het Sint-Matthias-kapelletje, waar de nieuwe koningin bloemen plaatste. Hierna trok men naar het gildenhuis voor de erewijn. 's Avonds werd het gildemaal genuttigd, waarna de avond gezellig werd voortgezet.

Jeugdvendeliërs uit Oploo Brabants kampioen.

Zondag 13 juli namen de vendeliërs en tamboers van het Sint-Matthiasgilde deel aan de Brabantse kampioenschappen in Oirschot.

Dat het goed loopt bij de jeugdvendeliërs blijkt wel uit het kampioenschap dat ze wisten te behalen. De groep bestaat uit de broers M. en R. Ermens, A. en M. Kuijpers en T. Ermens.

In 1984 behaalden de jeugdvendeliërs eveneens het Brabantse kampioenschap en in 1985 werd M. Ermens Brabants kampioen individueel vendelen voor de jeugd. De senioren vendeliërs en tamboers behaalden mooie punten, maar vielen net buiten de prijzen.

Koning-Vogelschieten in Ayen.

Sedert de her oprichting in 1902 schiet het Ayens gilde "St. Antonius Abt en St. Agatha" op 1e Pinksterdag op de vogel voor het koningschap. Een lijst van koningen sedert 1902 is nog steeds aanwezig. Tevens is op de pastorie te Bergen een lijst gevon-

den van koningen van het "St. Antonius en St. Petrus"-gilde, de voorloper van het huidige gilde. Deze lijst is compleet van 1750 t/m 1827, dus nog na de "Franse-tijd. Tijdens de Franse overheersing zijn alle bezittingen van het vroegere gilde vervreemd; het "gilde"-land in de "Gilft" te Bergen herinnert hier nog aan.

Als geboren en getogen Ayenaar, zoon uit "het Veerhuis" was het Fr. van Aerssen, die op 16.10.1938, op 18-jarige leeftijd, de "her"-oprichtingsvergadering in "het Veerhuis" uitschreef in 1941 werd Frans penningmeester, in 1944 tevens secretaris, om in 1948 als voorzitter te worden gekozen. Na 12½ jaar deed hij hiervan afstand omdat hij "het

In het jongste verleden van het gilde, kreeg men 2 keizers: Harrie Wijenberg, oud-voorzitter, en Piet Wolters, oud-secretaris; beiden waren, samen met de huidige voorzitter Frans van Aerssen, na de laatste grote wereldcrisis van de "dertiger" jaren, de her-oprichters van het gilde op 16.10.1938.

Op zondag 18 mei had te Ayen traditiegetrouw het koning-vogelschieten plaats; de 24-jarige gildebroeder en schutter Martin Martens van de Paol moest zijn titel verdedigen; Martin was in 1983 reeds koning geweest en werd dit in 1985 opnieuw! Te 18 uur rukte het gilde uit vanuit clublokaal, zaal het Veerhuis voor een rondgang door het gehucht: Ayen. Voor het eerst werd de door Martin Reefs vervaardigde vogel op een stok door een gildebroeder in de optocht meegevoerd. Nadat in café Brandpunt het eerste koningsbier werd gedronken, marcheerde men terug naar "het Veerhuis" om aldaar op het schietterrein de strijd aan te vangen.

Op het "hoofd" van de vogel stond een premie (1 liter jonge klare!); alle leden, genodigden en belangstellenden konden hieraan mee doen. Rond de 50 personen namen hieraan deel en met het 65ste schot wist bestuurslid en gildebroeder Jacq Hesen deze premie in de wacht te slepen!

Vervolgens begon de strijd voor het koningschap; 25 leden, die de "verplichtingen" van het koningschap konden én wilden nakomen, namen aan het "feitelijke" koningschieten deel.

De vogel bleek uit "goed hout" gesneden; pas met het 392ste schot wist zowaar de voorzitter van het gilde, Frans van Aerssen, de laatste resten van de vogel te doen tuimelen.

Bij iedereen bleek de vreugde groot, dat Frans, na 48 jaar, voor de eerste keer, het koningschap wist te bemachtigen.

Veerhuis" ging exploiteren; hij werd weer secretaris-penningmeester totdat hij in 1980 wederom tot voorzitter werd gekozen; daarnaast oefent hij tevens het secretariaat van het gilde uit.

In het clublokaal werd de nieuwe koning door plv. voorz. Hub. Wolters en door pater Wim van Lin gehuldigd, waarna het koningsbier volop uit de kraan vloeide...

Het werd een zeer gezellig samenzijn!!!

Met de gildefeesten 1987 in het vooruitzicht, belooft dit een spannend "konings"-jaar te worden. Na de zozeer geslaagde "Gildefeesten 1977", bij gelegenheid van het 400-jarig bestaan, zal men in Ayen van 27 t/m 31 mei 1987 het 410-jarig bestaan gaan vieren; op 28 mei 1987, Hemelvaartsdag, heeft een kleine "gilde"-dag plaats, terwijl op zondag 31 mei 1987 de kring-gildedag in Ayen plaats heeft. Daarnaast heeft een grote "gildekermis" plaats. Dit belooft weer een waar feest in Ayen!!!

Koningschieten in Beers.

Op 22 juni organiseerde het Sint-Antoniusgilde het jaarlijks terugkerende koningschieten, tegelijk met de zomerteerdag, ditmaal voor het eerst op zondag. Begonnen werd met een H. Mis voor de levende en overleden gildebroeders. In deze mis werd tevens de geschonken dekenstaf voor de hoofdmans door gildeheer J. Stevens ingewijd.

Na de mis werden gildeheer J. Stevens en koning C. Berends door de vaandrig op het kerkplein overvondend, waarna een rondmars door Beers volgde.

Om 12 uur kregen de gildebroeders en -zusters een koffietafel aangeboden in het gildehuis. De aanwezigen kregen hierbij de gelegenheid, om het fotoarchief van het gilde te bekijken, en eventueel foto's te bestellen. Ook konden zij zich in laten schrijven voor het koningschieten of voor het puistschieten.

Om half twee werd vertrokken naar het schietterrein "de Haan" waar de beide bomen werden bevrijd door koning C. Berends en keizer P. Vergeest.

Hierna ontbrandde de strijd om de titel koning 1986 en puistkoning(in) 1986.

Bij het puistschieten, waaraan de gildezusters, de keizer en enkele gildebroeders deelnamen, vielen de laatste resten van de vogel na 127 schoten. Puistkoningin werd Lies van de Leuvert. Bij het koningschieten werden maar liefst 12 ronden vershoten, waarbij vooral de twaalfde ronde uitermate spannend was.

De koning van 1985, C. Berends, opende deze ronde, en toen na zijn schot de vogel bleef hangen, was hij er bijna zeker van, zijn koningstitel te zullen kwijtraken, toch kwam hij nog voor de dertiende keer aan de beurt, en deze kans liet hij niet glippen. Met het 217e schot werd hij dubbelkoning en alle hoop is nu gericht op 1987, waarin hij na 3 achter-eenvolgende koningstitels het keizerschap kan behalen, hoewel volgens de statuten van het gilde hij keizer is, die dit in de loop van 5 jaren 3x presteert.

door Beers gemaakt, waarna tijdens de zomerteerdag de nieuwe koning en de nieuwe koningin werden gehuldigd en het koningsbier werd genuttigd. Ook werd vaandrig J. van Gaal gehuldigd voor het feit, dat hij 25 jaar gildebroeder was.

Hij ontving uit handen van onze hoofdmans een wandbord, terwijl zijn echtgenote een bos bloemen kreeg overhandigd. Gildebroeder J. Derks was ook 25 jaar gildebroeder, maar helaas verhinderd. Het bestuur heeft hem thuis op dinsdag 24 juni het wandbord en de bloemen aangeboden.

De zomerteerdag, zoals dit jaar op zondag, was voor de meesten een succes, hoewel een aantal door diverse andere evenementen verhinderd was. Op de komende jaarvergadering zal dit dan ook een punt op de agenda zijn. Gaan we verder op zondag, en zo ja, hoe delen we dag verder in?

Al met al kan het Sint-Antoniusgilde terugzien op en geslaagde zomerteerdag 1986.

1e deken-schrijver
C. Berends.

St. Antonius en Martinusgilde te Cuyk.

Zoals de traditie dat voorschrijft, heeft op tweede Pinksterdag het Cuykse St. Antonius en Martinusgilde zijn koningschieten gehouden. Na 207

schoten viel wel het laatste stuk hout, maar niet een aantal franjes. Dit zorgde voor enige verwarring. Daarom werd het reglement erbij gehaald. Dit stelt duidelijk dat alleen het hout telt, en niet de franjes. De strijd was dus gestreden. De nieuwe koning is geworden **Chris van de Bosch**, tevens deken-schrijver van het gilde; hij was reeds eerder koning in 1984.

Tijdens de gildemis, voorafgaande aan het koningschieten, werd het vernieuwde vaandel gezegend. De emblemen waren bevestigd op een blauw doek dat stamt uit 1963. De kleur paste goed bij de uniformen van toen. Dit blauwe doek is nu vervangen door een groen doek dat beter combineert met de huidige uniformen. Tevens is de bevestiging aan de stok gewijzigd, en is de stok deelbaar gemaakt. Het vernieuwde vaandel zal worden gedragen door de nieuwe vaandrig, dhr. B. van Elst. De kortelings benoemde penningmeester dhr. E. Sythoff is onverwacht benoemd in Dordrecht. Dit betekent een noodgedwongen vertrek uit Cuyk. Zijn functie is overgenomen door dhr. G. Arts.

Piet Vis
(Gildemeester)

Sint-Jacobusgilde te Zeeland N.Br.

Koningschieten 2e Pinksterdag.

Na de reveille door tambours en bazuinblazers in de vroege ochtenduren kwamen de overige gildebroeders ten huize van de staande deken bij elkaar om de burgemeester, het koningspaar en de pastoor uit te halen.

Na een kop koffie en cake bij het koningspaar te hebben genoten trokken we massaal naar de kerk. Na de H. Mis werd in het gildehuis de loting verricht van de schietvolgorde in de namiddag.

Om half 2 was iedereen weer terug en ging het geheel naar het Schutsveld op de Brand. Niemand kon vermoeden dat deze zeer solide vogel snel het loodje zou leggen. Reeds na 135 schoten was het gebeurd en werd **Albert de Groot**, de nieuwe gildekoning en zijn vrouw Diny de gildekoningin.

Tijdens de vele ceremoniën die volgden werd de nieuwe koning geïnstalleerd en grote dank gebracht aan het koningspaar van 1985/1986. Zij hebben met hun tezamen 160 jaar ons gilde zeer waardig vertegenwoordigd.

Toen de gezamenlijke koffiemaaltijd met gildebroeders en gildezusters voorbij was trokken we op naar de kerk voor een kort danklof.

Op het kerkplein werden daarna de overheden overvondend en werd de vendelhulde gebracht. De burgemeester nodigde daarna het gehele gilde uit om de ere-wijn te komen drinken in het gemeentehuis.

De dag werd besloten met de prijsuitreiking in het gildehuis waarna iedereen in zeer gezellig samenzijn de avond verder doorbracht.

Militaire bedevaart te Handel.

Voor de 2e keer sinds de heropleving in 1971 mocht ons gilde de plechtigheden opluisteren van de militaire bedevaart in Handel op 25 mei.

De openluchtmis met gilde-eer in het processiepark werd opgedragen door pater Paschalis en er was een zeer grote belangstelling van pelgrims.

De vendeliers gaven na de mis met assistentie van

tamboers en bazuinblazers een vendeldemonstratie.

In plechtige processie werd daarna naar de kerk getrokken, waar met een kort lof de bedevaart werd besloten.

Zilveren priesterfeest gildeheer pastoor Jans.

Op zondag 1 juni werd op grootse wijze het zilveren priesterfeest gevierd van pastoor Frans Jans. Sinds zijn komst in Zeeland in augustus 1976 is hij gildeheer en zeer bij het gildegebeuren betrokken. Geen wonder dan ook dat het Sint-Jacobusgilde een eervolle taak had bij de feestelijkheden.

Aan de pastorie werd de jubilaris met zijn familie door het gilde afgehaald en via het feestelijk versierde kerkplein naar de prachtig versierde kerk begeleid.

Na de H. Mis werd de pastoor gehuldigd door het gilde. Nadat de vaandrig de jubilaris overvondeld had werd de pastoor door de gildekoning de Sint-Jacobusschelp omgehangen en een daarbij behorende oorkonde uitgereikt.

Een massale vendelgroet besloot de plechtigheid en werd de jubilaris met zijn familie naar de pastorie terugbegeleid.

Christenen in het Heilig Land.

Op initiatief van het Sint-Jacobusgilde was op Sint-Jacobuszonntag (27 juli) Dr. A. Smulders in Zeeland om getooid in de kledij van Ridder van het H. Graf in de vier H. Missen van zaterdag en zondag een toespraak te houden over de noden, die Christenen in het H. Land hebben te verdragen.

Achter in de kerk stond een grote collectebus waarin de giften gedaan konden worden.

Na toevoeging van de collecte in het bejaardenhuis Compostella en de bijdrage van het gilde zal het eindbedrag rond de f 1000,- uitkomen.

Het ligt in de bedoeling van het gilde om elk jaar op de patroonsdag een collecte door de hele parochie te houden om samen het H. Land te helpen.

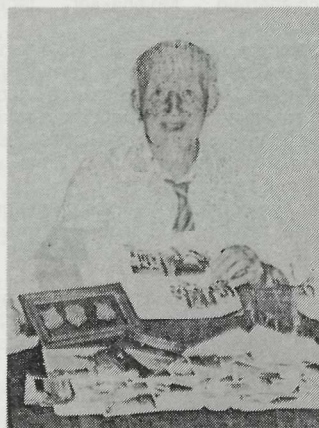
Viering Zomergildedag Sint-Jansgilde te Gassel.

Zondag 29 juni vond de viering plaats van de jaarlijkse zomergildedag en het patroonsfeest van de parochie en het gilde St. Jan de Doper, waarbij ook het jaarlijks gildekoningschieten plaats vond en enkele andere schietkampen.

Ook had het gilde een jubilaris in hun midden, namelijk gildebroeder Marten Schel vanwege 60

jaar onafgebroken trouw gildebroeder.

De dag werd ingezet met een Eucharistieviering en inwijding van enkele nieuwe trommen en bazuinen. Na de viering werd bij de ingang van de kerk verzameld door de celebranten pastoor Van Santvoort en pater Piet Vermeeren (zoon van de bekende Karel Vermeeren) en burgemeester Van de Braak, de koning Piet Siroen en jubilaris M. Schel met echtgenote, die hierna werden overvondeld, gevolgd door een korte vendelhulde door het vendelkorps.

Jubilaris Marte toont foto's uit het verleden en de schilden die hij won bij het prijsschieten op de wip.

Hierna in optocht naar het gildehuis Van Boekel, alwaar de huldiging van de jubilaris en echtgenote bij monde van staande deken W. Jaspers en burgemeester Van de Braak namens gemeentebestuur; daar werden namens het gilde en gemeentebestuur kado's als blijvende herinnering aangeboden en bij de jubilaris werd ook een jubileumspeldje door de koning op diens revers gespeld. Aan mevr. Schel werden bloemen aangeboden, gevolgd door receptie van hun familie, gildebroeders, gildezusters en belangstellende dorpsgenoten ook van buiten Gassel.

Na de middag verzamelden de gildebroeders zich weer om op te trekken naar de schietweide voor de diverse schietkampen. Het jeugdkoning(in) schieten werd door Wimke Linders met het 107e schot beslecht; het prijskoningschieten door Harrie Willems die met het 98e schot het laatste restant naar beneden haalde.

Hierin ontspon zich een heftige strijd tussen de 22 deelnemende gildebroeders om de begeerde titel van gildekoning, die met het 74e schot werd beslecht door gildebroeder **P. Brands**, die dan ook met de aftredende koning P. Siroen de koningsketen wisselde. Na de Belofte van Trouw door de nieuwe koning en overschrijding van gildevaan en vendelhulde door het vendelkorps werd naar het gildehuis getrokken en de nieuwe koning met koningin gehuldigd en besloten met gezellige avond.

Jammer genoeg dat i.v.m. de finale W.K. Voetbal op de t.v. vele gildebroeders verstek lieten gaan, maar de gezelligheid was er niet te minder om.

Hoofdman W. Martens.

Gemeentekoningsschieten bij gilde St. Jan Gassel.

Traditioneel werd op koninginndag 30 april het gemeentekoningsschieten gehouden tussen de drie kerkdorp-gilden van de gemeente Beers t.w. Sint-Antoniusgilde Beers; Sint-Jansgilde Gassel en het St. Anthonius en Mariagilde Linden; ditmaal was de organisatie in handen van het Sint-Jansgilde, op eigen schietterrein "Molenakker" tegen de gemeentebossen.

Nadat in optocht vanaf het dorpsplein naar de schietweide was getrokken en ter bevrijding van de vogels driemaal hierom heen was getrokken, werden de schietkampen geopend door schoten op elk der drie bomen door de loco-burgemeester dhr. Walks, doordat burgemeester v. d. Braak wegens ziekteverlof niet aanwezig kon zijn.

Ook was er een boom voor enkele prominenten uit de gemeente; met het 111e schot wist mevr. Trees Hendriks de prominentenprijs voor zich op te strijken.

Hierna werd reeds druk gestreden om de gemeentekoningstitel; na 116 schoten kon Arn. Claasen van het gilde uit Beers met het minste aantal schoten zich tot gemeentekoning laten uitroepen. Tweede werd G. v. Raaij uit Linden met het 156e schot en Gassel moest genoegen nemen met de derde plaats door Harrie Willems die met het 159e schot de eindbeslissing bracht.

Na enkele ceremoniële afsluitingen door overdracht van het wisselschild aan de nieuwe koning werd de schietkamp afgesloten, om daarna nog enige tijd gezellig in 't gildehuis te vertoeven.

Hoofdman W. Martens.

In Memoriam.

Groot Gaesbeeker gilde of St. Aechten Schuttersgilde van Soest.

Op dinsdagochtend 1 juli is onze gildebroeder **Piet Hom** op 57-jarige leeftijd overleden.

Piet was sinds 3 februari 1975 secretaris van het bestuur van ons gilde; dit gilde heeft vele jaren een belangrijke plaats in zijn leven ingenomen.

Aan de vooravond van zijn begrafenis, bij de avondwake, heeft het gilde met een laatste vendelgroet afscheid van hem genomen.

Piet Hom zal bij het gilde in goede herinnering blijven.

Dat hij ruste in vrede.

Bestuur en leden Groot Gaesbeeker gilde.

Gilde "St. Jan" Gassel.

Op 2 januari overleed op 74-jarige leeftijd gildebroeder **Harrie Schel**, (broer van de in deze editie genoemde Marten Schel als 60-jarige jubilaris), en gedurende 57 jaar actief gildebroeder.

In 1956 maakte hij deel uit van het gekostumeerd korps, toen voor het eerst naar buiten tredend; hij moest echter na enkele jaren vanwege zijn gezondheid afhaken, en alhoewel nog als actief schutter deel uit makend van het schutterskorps is Harrie ook enige jaren door een slepende ziekte niet meer in staat geweest na buiten voor het gilde op te treden; mede door zijn gezichtsverlies moest hij de schietsport opgeven. Vele andere sporten en liefhebberijen heeft hij tot het laatste toe getracht nog uit te voeren, o.a. vissen en biljarten, alsmede supporter van de voetbalclub, waarvan hij voorheen actief deel uitmaakte en mede-oprichter was. Harrie heeft ook in het verenigings- en dorpsleven een stuwende kracht getoond en was voor iedereen hulpvaardig.

Moge hij voor zijn arbeidszaam leven zijn loon van de Heer hebben ontvangen; mogen zijn vrouw en kinderen de kracht en sterkte opbrengen om dit verlies te kunnen dragen. Moge hij rusten in vrede!

Op 22 juli overleed na een slepende ziekte gildebroeder **Cor Thijssen** in de leeftijd van 53 jaar. Cor was gedurende 26 jaar een actief lid van het Sint-Jansgilde en maakte vanaf 1980 deel uit van de gilde-overheid als deken. Daar Cor nimmer getrouwd is geweest, was hij steeds actief in het verenigingsleven; hij maakte deel uit van de carnavalsvereniging als lid van de Raad van Elf.

In het gilde was Cor bij de kostumering van het gildekorps vanaf zijn toetreding in 1960 verbonden en hij was ook steeds bij het naar buiten treden van het gildekorps present. Zaterdag 26 juli is Cor ten grave gedragen door de Raad van Elf en geflankeerd door de gildebroeders.

Kring „Baronie en Markiezaat”

Een nieuwe secretaris in de kring "Baronie en Markiezaat"

Vanaf 1 juni 1986 heeft de kring "Baronie en Markiezaat" een nieuwe secretaris, te weten A. G. Boot van het Hubertusgilde uit Leur, gemeente Etten-Leur.

10 Jaar heeft H. Hoppenbrouwers onze kring gediend als secretaris, zijn verdiensten voor onze kring zijn gewoon enorm geweest. Henny heel veel dank hiervoor! Ik hoop dat ik in de toekomst zeer zeker jouw werkzaamheden evenaar, de kring zo goed mogelijk zal dienen, in het belang van de kring en ook in het belang van onze gilden.

Het adres van de nieuwe kringsecretaris is:

A. G. Boot, Korte Brugstraat 28,
4871 XS Etten-Leur. Tel.: 01608 - 13270.

Gildedag te Leur, georganiseerd door het Hubertusgilde op 25 augustus 1985.

Het was een zeer geslaagde kring-gildedag met uitzonderlijk goed weer.

Er was een deelname van 38 gilden, uit alle kringen afkomstig; jammer was het echter te ervaren dat veel gilden niet eens de moeite namen op onze uitnodiging te reageren.

Verheugend was ook het feit dat de voorzitter van de Federatie, de heer van Bouwdijk Bastiaanse, vertegenwoordigd was in West-Brabant.

Kosten noch moeite was er gespaard om deze dag op Leur tot een happening te maken voor alle gildebroeders.

De Amerikaanse en Belgische Ambassadeurs waren vertegenwoordigd en wilden persé getuigen zijn van deze grandioze gildedag en zij hebben kunnen genieten!

Deze dag is voor Leur een onvergetelijke dag geweest, gezien ook de grote belangstelling van de bevolking.

Wij zijn nog een jonge kring en het Hubertusgilde bestaat pas 5 jaar na de heroprichting, wij zijn dan ook blij dat wij de gelegenheid van de kring hebben gekregen, deze dag te kunnen organiseren. Met gepaste trots kunnen wij zeggen: "geslaagd".

Ook hebben wij nog lang kunnen genieten van deze gildedag, dankzij de film en de diverse dia's die gemaakt zijn en niet te vergeten de foto-reportage die in opdracht van ons gilde is gemaakt.

Wij wensen het Sint-Sebastiaansgilde uit

Hoogerheide van de kring "Baronie en Markiezaat" voor dit jaar op 31 augustus een geslaagde gildedag toe en wij spreken de wens uit dat zij dit gildejaar voor hen net zo positief zullen ervaren zoals wij het gedaan hebben. Veel succes!

A. G. Boot.
Dekenschrijver.

Hubertusgilde te Leur.

Zoals wij in de vorige editie van de Gildetrom publiceerden dat op 29 juni het derde koningschap zou verschoten worden op de Leur bij het Hubertusgilde, zo kunnen wij nu de verheugende mededeling doen dat het Hubertusgilde uit Leur een nieuwe koning heeft, n.l. **Ton Dumay**, reeds 4 jaar gildebroeder.

Het viel niet mee. Om twee uur werd een aanvang genomen met het schieten; op de eerste plaats werd de voorzitter van de kring "Baronie en Markiezaat" uitgenodigd op de vogel te schieten, daarna de kerkelijke en wereldlijke overheid, om half drie begon het goed, meerdere broeders waren enthousiast en wilden voor de komende twee jaar hun verantwoordelijkheid als koning terdege waarmaken.

Toch moest er tot zes uur gewacht worden eer de looper onze gildezusters kon verwittigen "Wij hebben een nieuwe koning" te weten Ton Dumay.

Na de eedaflegging voor de mouterij (ons gildehuis) kon de nieuwe koning zijn functie waarmaken met het aanbreken van een fust bier.

De dag werd besloten met een gezellig samenzijn in onze mouterij.

Ton veel geluk, veel inzet, veel enthousiasme!

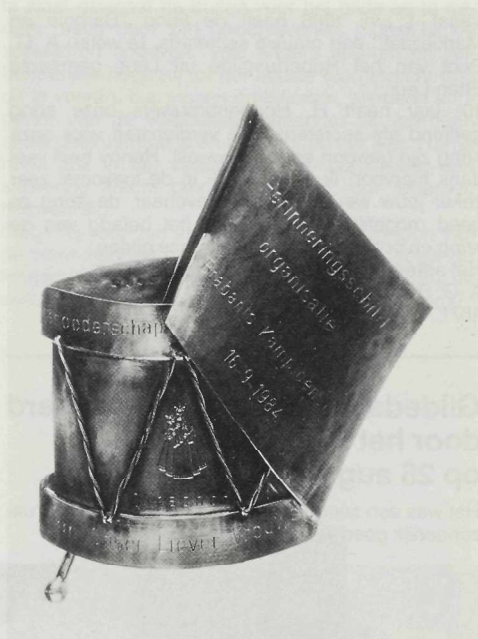
A. G. Boot.
Dekenschrijver.

Federale kampioenswedstrijden te Oirschot

Alphens gilde Sint Willibrordus behaalde drie titels.

Alvorens werd deelgenomen aan de derde Brabantse vendel-, trom- en bazuinblazerswedstrijden te Oirschot op zondag 13 juli verzorgde het Alphense gilde op de Markt een optreden voor een talrijk publiek, dat zich inmiddels om de dranghekken had verzameld. Uitgevoerd werd "de Molenwiek" van vendelleider / instructeur Jos Driesen, die dit nummer ontwierp voor deelname aan de nationale Taptoe Breda 1983. Na afloop van dit tien minuten durende optreden trokken de talrijke toeschouwers naar het door de gebroeders van Heesch beschikbaar gestelde wedstrijdterrein, waar inmiddels de voorzitter van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden E. van Bouwdijk Bastiaanse het toernooi voor geopend had verklaard en de diverse wedstrijden reeds in volle gang waren. Al spoedig bleek dat het organiserende gilde Broederschap van Onser Lieve Vrouwe organisatorisch de touwtjes zeer goed in handen had. Behalve de meespelende prachtige weersomstandigheden had de organisatie de beschikking over voldoende bekwame juryleden en

administratief personeel, hetgeen het wedstrijdverloop alleen maar ten goede kwam. Naarmate de middag vorderde kwam steeds meer publiek de wedstrijden bekijken, waarbij vooral "Alphen" de aandacht op zich vestigde bij het groepsvendelen dat dan ook door menige video-cameraman op de band werd vastgelegd. Door alle deelnemers en belangstellenden werd met verlangen uitgekeken naar het moment waarop burgemeester P. Sanders van Oirschot de zilveren schilden aan de winnaars

zou gaan uitreiken. Vanwege het vele kampen bij het vendelen kwam men anderhalf uur achter op het tijdschema. Een hoera-geroep ging op in de tent toen tegen acht uur de uitreiking werd aangekondigd. Om kort te zijn: Sint Willibrordus uit Alphen mocht 6 schilden in ontvangst nemen, waarvan drie kampioensschilden en drie tweede prijs-schilden. Zij werden behaald op de volgende onderdelen:

Vendelen klasse C: 2e prijs Ad Oomen met 41,5 punten.

Groepsvendelen Senioren: Sint Willibrordus Alphen met 51,5 punten door Joh. v. d. Broek, Joh. Romme, Corné Lauwers en Ad Oomen. 2e prijs.

Bazuinblazen Senioren: 1e prijs Servaas Pas met 61,5 punten en Brab. kampioen. 2e prijs Jos de Swart met 58,5 punten.

Groepsblazen: 1e prijs Sint Willibrordus Alphen met 79,5 punten door Servaas Pas, Jos Huijben, Jos de Swart en Cees Wouters. Brabants kampioen.

Trommen klasse C: 1e prijs Marc Manniën met 88,5 punten. Brabants kampioen. Alle winnaars van harte gelukgewenst.

D. S. W. M.

De Noordbrabantse Schuttersgilden en hun kaarten in 1809

In een Koninklijk besluit van 2 mei 1809 wordt de minister van Binnenlandse Zaken belast met het onderzoek naar de bestaande schutterijen "ten platte landen" en hun diploma's, die zij hebben van Karel V of andere prins en of gouvernemen ten. De Minister laat 10 mei een besluit naar de Departementen uitgaan. De Landdrost van Brabant verzoekt op zijn beurt de gemeentebesturen op 15 mei 1809 hem binnen 14 dagen te berichten welke schutterijen in hun gemeente bestaan en van welke diploma's of kaarten zij voorzien zijn. In zijn brief aan de gemeentebesturen wijst de Landdrost erop dat het in de bedoeling ligt de oude kaarten door nieuwe te vervangen. Op het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage berust het antwoord dat de Landdrost van Brabant op 10 augustus 1809 aan de Minister van Binnenlandse Zaken kon sturen. (1) Deze lijst bevindt zich ook op het Rijksarchief in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch. (2) Ook in gemeente-archieven zijn stukken met betrekking tot deze enquête te vinden. (3) Deze lijst volgt hier in zijn geheel. Bij veel gilden zou "geen kaart of diploma" moeten worden geplaatst. Om het zo kort mogelijk te houden is daar (4) achtergezet. Dat wil zeggen dat dat gilde volgens deze lijst geen officiële door regeringen of heren goedgekeurd reglement of kaart bezat. Ook is het woord "gilde" weggelaten. De hele lijst wordt hier zonder verder commentaar weergegeven. Uit ervaring is bekend dat in gemeente-archieven copieën van de verstuurde brieven bewaard zijn gebleven. Soms staan daar kleine bijzonderheden in, die hier te ver zouden voeren. De Landdrost heeft uiteindelijk een lijst laten opstellen, waarin niet al het verkregen materiaal verwerkt werd, wat hij van de gemeenten in handen kreeg. Waar men er niet zeker van was of er sprake was van een oude kaart, laat de Landdrost verdere informatie achterwege.

AALST: St. Antonius, kaart van Thomas Heer van Aalst in 1544. **AARLE-RIXTEL:** O.L. Vrouwe Schuts (4), St. Margaretha (4). **ST. AGATHA:** St. Agatha (4). **ST. ANTONIS:** St. Antonius, kaart van Magdalena Gravin tot den Bergh enz. uit 1688. **ASTEN:** St. Joris (4), St. Catharina (4). **BAARDWIJK:** St. Ambrosius, de overlevering zegt dat er wel een diploma was, echter niet meer aanwezig. **BAKEL:** St. Willibrordus (4), St. Antonius (4) (5). **BEEK EN DONK:** St. Antonius (4), St. Leonardus (4). **BERGHEM:** O. L. Vrouwe (4), St. Antonius (4). **BERGEIJK:** St. Joris (4) (6). **BERKEL:** St. Sebastiaan (4). **BERLICUM:** St. Joris, kopie van de kaart van Wernard Graaf van Oostvriesland Baanderheer van Berlicum d.d. 4 juni 1615, origineel vermist. **BEUGEN:** St. Antonius en St. Sebastiaan (4). **BLADEL:** St. Joris, kopie van de kaart van Albertus en Isabella Eugenia, origineel vermist. **BORGVLIIET:** "De Handboog", kaart van Elisabeth zu Zollerne Markgravin van Bergen op Zoom d.d. 18 maart 1818, "De Bus" heeft een kaart van Francis Egon de la Tour d'Auvergne Markgraaf van Bergen op Zoom d.d. 15 februari 1708. **BORKEL:** St. Sebastiaan (4). **BOXTEL:** St. Joris heeft een kaart van Jhr. Philips d.d. 30 juni 1528 hernieuwd door Ambrosius Graaf van Hornes en Basignij Baanderheer van Bortel d.d. 6 juli 1639, St. Sebastiaan heeft een kaart van Vrouwe Clara

de Hornes Vrouwe van Bortel d.d. 20 september 1604, St. Barbara heeft een kaart van Gerard van Hornes als Baron van Bortel uit 1612, St. Catharina, kaart vermist. **BREUGEL:** St. Barbara (4), St. Catharina (4). **BUDEL:** St. Joris (4), St. Nicolaas (4), St. Antonius (4). **CROMVOIRT:** St. Joris heeft een kaart van Jhr. Jan Reusbregt Ridder en Schout van 's-Hertogenbosch, Vught en Cromvoirt uit 1516. **CUYK:** St. Antonius en St. Martinus (4), St. Sebastiaan (4) (7). **DEMEN:** St. Willibrordus heeft een kaart die door ouderdom onleesbaar is geworden. **DEURNE EN LIESSEL:** St. Joris (4), St. Antonius (4), St. Hubertus (4). **DEURSEN:** St. Vincentius heeft geen kaart maar is volgens overlevering gesticht in 1664. **DENNENBURG:** St. Michiel heeft geen kaart, maar is volgens overlevering gesticht in 1636. **DIEDEN:** St. Laurentius heeft een kaart van Otto Baron van Gent Vrijheer tot Dieden uit het jaar 1630. **DIESSEN:** St. Joris heeft een kaart uit 1544 waarbij echter geen autoriteit genoemd wordt, St. Sebastiaan heeft een kaart uit het jaar 1713 echter geen autoriteit genoemd. **DINTHER:** St. Catharina heeft een kaart van Wernard Graaf van Oost Friesland en Heer van Heeswijk en Dinther Graaf van Oost Friesland etc. uit 1611. **DOMMELEN:** H. Sacrament heeft een kaart van Nicolaas Bisschop van 's-Hertogenbosch a.o. 1623. **DRUNEN:** St. Hubertus (4), St. Joris (4), St. Barbara (4). **DUIZEL:** St. Jan Baptist (4). **DEN DUNGEN:** St. Joris heeft een kaart uit 1583 van Schepen en Raden van de stad 's-Hertogenbosch, St. Catharina heeft een kaart uit 1595 van Gijsbertus Marinus Bisschop van 's-Hertogenbosch. **EERSEL:** "Twee Schutterijen de namen niet opgegeven". Er zijn geen diploma's, "maar hebben blijkens oude papieren" sedert onheuglijke tijden bestaan. **EINDHOVEN:** St. Sebastiaan heeft een kaart d.d. 18 november 1616 van Philips Willem van Nassau, St. Catharina heeft van 22 mei 1617 een kaart van Philips Willem van Nassau, St. Barbara heeft van 5 januari 1765 een kaart van de Hertog van Brunswijk als voogd over de minderjarige Prins Willem van Oranje-Nassau. **ENSCHOT:** St. Joris en St. Sebastiaan (4). **ERP:** St. Antonius (4), St. Catharina (4), St. Barbara (4). **ESCH:** St. Willibrordus (4). **ESCHAREN:** St. Antonius (4). **ETTEN:** St. Jan (de Bus) heeft van 20 oktober 1657 een kaart van Maria Prinses van Groot Brittanië, St. Ambrosius (busschutters) heeft een kaart d.d. 15 juli 1670 van Willem Hendrik Prins van Oranje. **GASSEL:** St. Jan (4). **GELDROP:** St. Joris (4), St. Catharina (4). **GEMERT:** St. Antonius en St. Sebastiaan heeft een kaart d.d. 24 oktober 1691 van Hendrik Vrijheer van Wassenaar en Warmond etc. Vrijheer van Gemert, St. Joris heeft een kaart d.d. 10 oktober 1768 van Caspar Antoon Vrijheer van Gemert. **GESTEL:** St. Joris (4), St. Catharina vernieuwde kaart uit 1780 van de Prins van Oranje-Nassau. **GILZE EN RIJEN:** St. Ambrosius heeft een kaart uit 1768 van Heer Baron van Breda. **GINNEKEN EN BAVEL:** De Kolveniers hebben een kaart d.d. 22 februari 1697 van Willem Hendrik Koning van Groot Brittanië Prins van Oranje-Nassau, St. Ambrosius heeft een kaart d.d. 10 juli 1695 van Willem Hendrik Prins van Oranje-Nassau. **GOIRLE:** St. Joris heeft een kaart van Carel van

Malsen Heer van Tilburg d.d. 10 januari 1560. **PRINCEHAGE:** De Kolveniers hebben een kaart van Willem Hendrik van Oranje-Nassau d.d. 26 augustus 1659. Het Bijengild van St. Ambrosius bezit een kaart van Willem Hendr. van Oranje-Nassau d.d. 10 oktober 1695. St. Hubertus bezit een kaart van Anna Prinses van Oranje d.d. 6 september 1755. St. Sebastiaan vermist sinds 1795 kaart. **HAAREN:** St. Joris (4), St. Antonius (4), St. Catharina en Barbara bezit een kaart uit 1614 van Albert en Isabella Infante van Spanje. **HALSTEREN:** St. Martinus bezit een kaart van Elisabeth Prinses zu Zollern als Markgravin van Bergen op Zoom d.d. 24 april 1643. St. Sebastiaan bezit een kaart van dezelfde d.d. 23 juni 1654. **HAPERT:** St. Joris bezit een kaart van de Staten Generaal der Verenigde Nederlanden d.d. 9 februari 1774. **HAPS:** St. Nicolaas (4). **HAAREN:** O. L. Vrouwe visitatie (4). **HEESCH:** St. Sebastiaan (4), St. Catharina (4). **HEESWIJK:** St. Willibrordus heeft een kaart van Maximiliaan Graaf van Oost-Friesland etc. Heer van Heeswijk d.d. 12 maart 1596. **HEEZE:** St. Agatha bezit een kaart van Albert Carel Snouckart Vrij- en Grondheer van Heeze en Leende d.d. 5 februari 1717. St. Joris (4). **HELMOND:** Oude Schutterij van St. Joris bezit een kaart van Alexander van Cortenbach Heer van Helmond d.d. 12 mei 1618. De Kolveniers bezitten een kaart van dezelfde heer d.d. 3 juni 1618. St. Catharina bezit van dezelfde heer een kaart d.d. 12 mei 1618. St. Sebastiaan (4). **HELVOIRT:** St. Joris bezit "een afschrift van een oud-diploma", St. Barbara bezit een afschrift van een oude kaart. **HERPEN:** St. Sebastiaan (4), St. Hubertus (4), St. Antonius (4). **HERPT EN BERN:** St. Joris (4), St. Catharina (4). **HILVARENBEEK:** St. Joris (4), St. Sebastiaan (4). **HOEVEN:** St. Sebastiaan bezit een kopie van de kaart op 27 mei 1614 door Frederik Graaf van der Berch gegeven. St. Huybrecht bezit een kaart d.d. 17 oktober 1644 van Elisabeth Prinses van Hohenzollern en markiezin van Bergen op Zoom. De Kolveniers bezitten een kaart van Elisabeth Prinses zu Hollenzollern d.d. 30 januari 1669. St. Ambrosius (4). **HOOGELOON:** St. Joris (1), St. Sebastiaan (1). **HOOGERHEIDE:** De Kolveniers van St. Christoffel bezitten een kaart gegeven door de Raad en Rekening van het huis van Bergen op Zoom zonder datum. **HUIBERGEN:** St. Sebastiaan (4). **St. HUBERT:** St. Barbara (4). **HUISSELING:** St. Lambertus (4). **KESSEL:** St. Antonius (4). **KNEGSEL:** St. Monulphus en Gondulphus bezit een kaart van de Staten Generaal d.d. 20 februari 1775. **LAGE MIERDE, HULSEL EN HOOG MIERDE:** St. Joris bezit een kaart van Philips Koning van Spanje d.d. 27 april 1629. St. Sebastiaan bezit een kaart uit 1607 van Albertus en Isabella van Oostenrijk. **LANGEL:** St. Jan (4). **LEENDE:** St. Jan (4), St. Catharina en Barbara (4), St. Jacob en Anna (4). **LIEMPDE:** St. Antonius (4), St. Barbara (4), St. Catharina (4). **LIEROP:** O. L. Vrouwe (4), St. Antonius (4). **LIESHOUT:** O. L. Vrouwe, St. Servaas, St. Joris, St. Antonius "behoudens vier, nu tot eene schutterij gecombineerd" (4), St. Barbara (4). **LINDEN:** St. Antonius en O. L. Vrouwe (4). **LITH:** St. Joris (4), St. Catharina (4), St. Barbara (4). **LITHOYEN:** St. Jan heeft een "onleesbaar diploma" (8). **LOON OP ZAND:** St. Ambrosius heeft een kaart van de Staten Generaal d.d. 20 juli 1785. **LIJJKSGESTEL:** St. Martinus (4). **MAAREN:** St. Antonius en Lambertus (4). **MAARHEEZE:** St. Joris (4), St.

Barbara (4). **MAASHEES:** "Twee beide zonder benaming" (4). **MARCHAREN:** St. Anna (4). **MADE:** St. Ambrosius (4). **MEGEN:** St. Anna (4). **SINT-MICHIELSGESTEL:** Oude Schutterij van St. Joris en St. Catharina bezit een ongedateerde kaart van Frederik Maurice de la Tour d'Auvergne Heer van St. Michielsgestel, St. Antonius en St. Barbara bezit een kaart van Hendrik Graaf van den Berg Heer van St. Michielsgestel d.d. 20 juni 1614. **MIDDELBEERS:** naam niet genoemd "Eene te Loven in 1442 vernieuwd diploma ongemeld door wien" (9). **MIERLO:** St. Catharina en St. Barbara (4), St. Sebastiaan (4), St. Antonius (4). **MILL:** St. Catharina (4). **MOERGESTEL:** De Colveniers van St. Christoffel bezitten een kaart van Albert Graaf van den Bergh Markgraaf van Bergen op Zoom d.d. 20 november 1636. **NEDERWETTEN:** St. Anna (4). **NEERLOON:** St. Victor (4). **NIEUWKUIJK:** St. Anna bezit een kaart van de Staten Generaal d.d. 2 september 1777. St. Joris bezit een kaart van de Staten Generaal van 7 december 1791. **NULAND:** St. Antonius (4), St. Catharina "Een afschrift van een oud diploma herkomstig van Keizer Karel doch naderhand door de Schutterij zelve vermeerderd en veranderd." **NUENEN EN GERWEN:** de namen niet genoemd (4). **St. OEDENRODE:** St. Joris (4), St. Antonius (4), St. Pieter (4), St. Catharina (4), St. Barbara (4). **OEFFELT:** St. Salvator (4). **OERLE:** St. Jan (4). **OIRSCHOT EN BEST:** St. Odulphus (4), St. Anna (4), St. Barbara (4), St. Catharina (4), St. Sebastiaan (4), St. Joris (4), St. Joris te Straten (4). **OISTERWIJK:** St. Joris (4), St. Sebastiaan (4), St. Barbara (4), St. Catharina (4). **OOSTELBEERS:** Naam niet opgegeven (4). **OOSTERHOUT:** De Kolveniers hebben een kaart van Hendrik Prins van Oranje d.d. 3 oktober 1682. St. Sebastiaan bezit een kaart van Willem Carel Hendrik Prins van Oranje d.d. 24 augustus 1750. **OSS:** St. Sebastiaan (4), St. Nicolaas (4), St. Antonius (4), St. Barbara (4), St. Agatha (4), St. Ambrosius (4). **OPLOO:** "eene schutterij de naam niet opgegeven" bezit een kaart van de Heer van Steenhuijzen Heer van Oploo d.d. 7 juli 1715. **OSSEN-DRECHT:** St. Sebastiaan bezit een kaart van de Raad en Rekening van den Huize van Bergen op Zoom d.d. 30 januari 1773. **OUDENBOSCH:** St. Sebastiaan bezit een kaart van Johan Marquis van Bergen op Zoom 7 juni 1566. St. Christoffel bezit een kaart van Elisabeth Prinses Gravin tot Zollern Marquise van Bergen op Zoom d.d. 1 mei 1644. **UD GASTEL:** St. Sebastiaan bezit een kaart van Herman Graaf tot den Bergh d.d. 2 september 1609. St. Christoffel 1632. St. Joris bezit een kaart van Elisabeth Prinses zu Zollern d.d. 6 augustus 1643. **UD-HEUSDEN:** O. L. Vrouwe (4).

Johan M. Oomen
(wordt vervolgd)

1. Archief Binnenlandse Zaken (1796-1813) inv. nr. 1710 d.d. 22 april 1810.
2. Gewestelijke Bestuursarchieven no. 996 d.d. 10 augustus 1809.
3. Cornelissen W., Gildegegevens in het gemeente-archief in: *Gildetrom jrg. 33 (1986)* blz. 32-33.
4. Het voornoemde gilde heeft volgens deze lijst